SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 PTES. TRIMESTRE

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER D'EN FORTUNY, NÚM. 2 TERÇ
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 ---- IMPRENTA, 2.293

ANY XI.-NUM. 3,270 BARCELONA, DIVENDRES 27 DE FEBRER DE 1914 UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

Les vinents eleccions

Als vetlladors del nostre Catalanisme

La campanya que s'està fent contra la coalició radical-nacionalista, descobreix una sentimentalitat ben curiosa. L'U. F. N. R. no's pot coaligar amb ningú; té d'esperar que l'altra branca del Catalanisme, coaligada amb tothom que li plagui, l'arreconi, li prengui la representació i la foragiti de les corporacions públiques; ella ha de mantenir-se incommovible en unes intransigents actituts, fins que la dreta, que és el seu enemic més formidable, ajudat per tothom que sigui, l'hagi anul·lat del tot, amb la passivitat més perfecta d'aquesta part del Catalanisme que diu no ésser d'una fracció ni de l'altra.

Ha volgut l'Esquerra sortir d'aquesta situació d'inferioritat, ha volgut no sols defensar-se, sinó pendre també l'ofensiva, i desseguida s'ha produit el fenòmen. Molts que no més se diuen catalanistes, amagant potser en aquesta absencia d'altre adjectiu la seva inclinació a les idees de dreta, han posat el crit al cel, i en nom de Catalunya que ells representen segons saben del cert, ens han condemnat sense gairebé oir-nos.

Pot la Lliga haver-se unit amb En Dato o amb els reformistes o amb els caciquets de menor quantía, això no importa .Lo únic i intolerable és que els esquerrans hagin fet un pacte, tant corcumstancial i passetger com suposa ésser una coalició electoral, per a que se la blasmi i se la faci objecte dels majors anatemes. Es a dir, per alguns catalanistes, no per tots, sortosament, l'Esquerra sempre ha estat el fadrí estern ;a lo més se li ha tolerat aquesta dèria de dir-se republicana, que'ls revoltava una gran part dels séus sentiments.

Doncs bé, aquesta Esquerra que ha sigut fins ara l'instrument més poderós del Catalanisme, que ha sabut acullir amb simpatía i adhesió totes, totes les manifestacions patriòtiques dels «nacionalistes purs» i que per lo mateix se creia en el dret de trobar en aquests, no ara sols, sinó abans, una major benevolença de la que ha trobat, no té cap temensa de que aquesta transitoria coalició d'avui, descolori el seu catalanisme ni faci mal a Catalunyà.

Lo mateix se digué, i com a testimoni queda la col·lecció de «La Veu», quan En Pere Corominas i altres de acord amb tot el partit prengueren part en la campanya pels presos i per la reobertura de les escoles laiques, després de la tremenda repressió maurista, en companyía dels radicals; igual hipòcrita argument se'ns feu quan per a combatre la guerra del Marroc ens ajuntàrem momentàniament amb En Pau Iglesias i amb alguns republicans madrilenys; idèntic rezel s'exterioritzà quan l'U .F. N. R. ingressà en la Conjunció Republicana Socialista.

¿Algún d'aquests actes ha perjudicat el nostre Catalanisme? ¿Ha deixat de ésser l'Esquerra ,per cap d'aquestes incidencies de la seva vida, la força política organitzada més ferma, enèrgica i intransigentment nacionalista?

No temin doncs els que de bona fè creguin lo contrari i tinguin una major fiança en la nostra tradició catalanista. Ara els altres, els que no poden dissimular la seva sentimentalitat dretista, faràn millor de deixar aquesta pretesa neutralitat en que diuen estar situats, i fer descaradament lo que ara fan amb dissimul, que és ajudar i fer el jòc de la Lliga Regionalista.

L'U. F. N. R. no necessita agens consells per a saber guardar el seu sagrat i intangible sentit nacionalista, per què de l'amor a aquest ideal ne pot donar lliçons a tothom. Els que viuen en plena esterilitat podràn creure que ells treballen millor per a Catalunya parlant i escrivint d'ella unes quantes vegades l'any ;nosaltres tenim la pretensió i l'orgull de creure que laborem més per a la nostra Patria destruint, per medi d'un pacte públic nobilíssim, l'hostilitat d'una part important d'opinió catalana i desfent per sempre més la dita que tant mal ens ha fet de que'l Catalanisme era reaccionari. La feina d'aquests serà certament menys exposada a censures i a impopularitats; la nostra, serà més penosa i més ingrata; però més feconda i beneficiosa.

▼▼▼▼

El silenci de "La Veu,,

«La Veu de Catalunya» denuncià infladament, fa tres dies, un fantàstic «cas d'En Salvatella.» Tant greu li semblava el tal cas, que requerí al nostre amic, al nostre partit i al nostre diari a que diguessin tot seguit la seva paraula sobre els fets que l'orgue regionalista explicava.

No va fer-se esperar la resposta d'En Salvatella. En un telegrama concís i enèrgic desmentí rodonament les falsetats de «La Veu de Catalunya» i posà de relleu la conducta ignominiosa que, al districte de Figueres com per tot arreu, segueix la gent de la Lliga.

I bé: el diari del carrer d'Escudellers que tant d'interès i tanta pressa demostrava per a que s'aclarís l'actitut d'En Salvatella, ara, davant les declaracions d'aquest, ha quedat sense paraula. No gosa insistir en ses calumnies, ni té la noblesa de rectificar-les. Prefereix callar, sense adonar-se que'l séu silenci de dos dies és una prova de culpabilitat.

Per tant, ara som nosaltres els que li demanem que parli, els que li preguntem que té per replicar al sincer i contundent telegrama d'En Salvatella.

Lògica publicitaria

Encara vol replicar «La Publicidad» a les nostres provades afirmacions respecte al projecte d'aliança amb el partit d'En Lerroux defensat ara fa un any pel confrare i pels séus inspiradors. I com si no s'hagués escrit la nostra nota d'abans d'ahir, persisteix en sostenir que són coses essencialment diferents la coalició defensada pels reformistes i la coalició actual.

Però el nou orgue de S. M. Don Alfons XIII no contesta ni una sola de les raons que nosaltres hem exposat per a fer veure — cosa, d'altra part, ben clara — que si és vergonyós, immoral i vituperable la coalició d'un partit amb el radicalisme, ho és també la coalició de dos o més partits amb el mateix agrupament. En el cas que no sigui admissible una intel·ligencia amb els radicals per les tares que aquests tinguin, hauríen de quedar exclosos de tota unió electoral republicana. ¿Proposaren aquesta exclusió En Miró i Trepat i «La Publicidad?» No. Al contrari: segons les propies paraules que'l confrare reprodueix, proposaren l'unió de tots els republicans sense excepció. Per tant, aleshores acceptaven gustosament la companyía d'En Lerroux, que avui «La Publicidad» troba deshonrosa, sols per a complir el paper que se li ha encarregat en la comedia que actualment representen els monàrquics-reformistes.

Quedem, doncs, en què per al confrare és una abominació el pactar amb els radicals quan hi pacta un partit sol, i que és una cosa perfectament honesta quan hi pacten tots els altres partits republicans. (I adverteixi's que, a Catalunya, no hi ha altres partits republicans seriosament organitzats que'l radical i el federal nacionalista). Heu's aquí la lògica admirable de «La Publicidad» i dels séus bellugadiços inspiradors.

Els vestits d'un candidat

El candidat per la circumscripció de Tarragona-Reus-Falset don Julià Nougués diu i repeteix aquests dies que la seva filiació política és republicana federal.

Però és el cas que'l senyor Nougués té una vella maleta, on hi ha diferents vestits republicans: un de federal, un altre de lerrouxista, un altre de possibilista, un altre de sorianista, etc. Ara sembla que du posat el vestit de federal. Encara no fa quatre mesos que anava per Madrid amb el vestit de sorianista. En efecte: en les eleccions municipals madrilenyes va presentar la seva candidatura a regidor com a radical conjuncionista, o sigui com afiliat al partit d'En Roderic Soriano.

Són aquests uns petits entreteniments pels quals sent gran afició el senyor Nougués. Ningú li podrà negar el títol de campió del transformisme polític.

Candidats nous

Els elements republicans de Vilademuls han proclamat candidat del partit per aquell districte, per a les vinents eleccions, a En Damià Cardoner.

—Pel districte d'Olot, s'anuncía la presentació amb caràcter de republicà de l'advocat d'aquella població, senyor Estartús.

—Uns titulats radicals i federals de Figueres han proclamat candidat a En Lladó i Vallès, el conegut amic d'En Romanones. La maniobra és per a perjudicar al candidat federal nacionalista senyor Salvatella .

S'anuncía la presentació pel districte d'Olot, amb el caràcter de republicà, el senyor Estartús.

Des de Figueres

Els vuit regionalistes de "la tartana,,

«La Veu de Catalunya» de dimecres, ha publicat un rosari de mentides en lo que fa referencia a aquest districte sobre l'arribada del candidat regionalista; sobre una reunió «extraordinaria» en el «benemèrit» Centre Catalanista i sobre uns dignissims republicans i nacionalistes que diu que votaràn al candidat séu.

D'això últim no n'hi ha pas perill; els nacionalistes i republicans digníssims, que saben que'l triomf del regionalista significaría el triomf del cacic senyor Cusí, precisament, per allò de la dignitat, votaràn contra del regionalista.

Amb dir que'l Centre Catalanista de Figueres està constituit en un local de quatre metres quadrats, conegut pel nom de «la tartrana» perquè és fama que no més hi caben vuit «seients» i amb dir que'l tal Centre no és catalanista ni molt menys benemèrit, ja que està entregat a la Lliga i que tota l'actuació de la mitja dotzena de vells que'l composen es limita a jogar al «tresillo i la manilla», que no han tret mai ni un regidor ni anant coaligats amb tots els altres monàrquics, amb dir tot això es compendrà quin potser l'entusiasme de que parla «La Veu» i quines deuen ésser les reunions extraordinaries d'uns senyors que cada nit, passi lo que passi, fan el tresillo en «la tartrana.»

El candidat del cacic senyor Cusí

Per a que's vegin les forces amb que compten els regionalistes a Figueres, a continuació reproduim una circular del cacic monàrquic senyor Cusí, arrendatari de la Tabacalera, dirigida als estanquers:

«El Diputado a Cortes por Vilademuls.

Sr. D....

. Estimado amigo: Los más importantes elementos de esta comarca han decidido presentar a diputado a Cortes por este distrito, don Luis Puig de la Bellacasa y Deu, propietario de esta comarca, quien por sus relevantes cualidades es el más indicado para representarlo.

Tengo tan marcado interés por el triunfo de esta candidatura que los votos que a ella se otorguen los consideraré como emitidos a mi favor. No dudo por consiguiente merecerá tambièn sus simpatías y que no sólo le otorgará usted su voto, sino que trabajará con empeño para que todos sus amigos le voten.

Para tratar de esta candidatura le ruego se sirva pasar por esta su casa el próximo jueves dia 26 del corriente.

Y para todo ello le quedará muy agradecido y anticipa expresivas gracias su affmo. amigo S. S. q. b. s. m— Carlos Cusí.»

21 Febrero 1914.

En això consisteixen les reunions extraordinaries, els entusiasmes i les «nombroses» adhesions i visites i demés excessos que «La Veu de Catalunya» serveix als séus llegidors com si fossin textes de l'Evangeli.

Els catalanistes que per l'onze de setembre segons una famosa dita d'un d'ells, celebren el Sant del senyor Casanova, i els estanquers, són els qui'ns han de salvar el catalanisme d'aquesta terra empordanesa!—Eugeni Monfort.

▼▼▼

A Barcelona

La Comissió electoral està ultimant la combinació d'oradors i locals per a la campanya de Barcelona que començarà dintre poc amb tota activitat.

Oportunament es faràn públics els noms dels que hi pendràn part i les dates i llocs on se celebraràn.

A Manresa

La Comissió de Propaganda de la Joventut Federal Nacionalista Republicana es reuní abans d'ahir en el C. N. R. del carrer d'En Pelai, per a activar la campanya de les properes eleccions, quedant de moment designats els companys D. Roig i Pruna, Pere B. Tarragó i J. Bonet i Mates per a assistir als mitings que tindràn lloc el proper diumenge a la ciutat de Manresa i alguns pobles del districte en pro de la candidatura del nostre estimat amic senyor Abadal.

Els mateixos oradors tornaràn al districte la prop-vinent setmana per a seguir la campanya junt amb l'ex-diputat don Emilià Iglesias.

A Sant Feliu del Llobregat

Els senyors A. Canals Carreño, Josep Cuadras i Cassimir Giralt sortiràn demà a fer propaganda pel districte de Sant Feliu, a favor del nostre candidat senyor Salisachs.

▪ ▪ ▪

Per a convèncê's de la situació electoral d'aquest districte no hi ha més que fixar-se en la conducta dels nostres adversaris. La difamació i l'introducció estúpida que intenta fer en la vida privada del candidat de Defensa republicana senyor Salisachs, «La Veu», i la constant i fastigosa campanya de «La Publicidad», demostra evidentment que la nostra candidatura guanya ràpidament totes les probabilitats d'un triomf.

Parlant d'aquest districte el diari camalleònic del carrer d'En Barbarà, perd els estreps; ahir, sense anar més lluny, se les va empendre contra En Josep Tarrida Amigó, mai ha posat lat al miting de Martorell; acusant-lo d'haver anat mil vegades a casa del senyor Miró i d'haver-ne rebut cent favors. Rès més inexacte: el senyor oJsep Tarrida Amigó, mai ha posat els peus a casa de dit senyor, perquè home senzill i lleal, ens deia ahir nit, que no hauría pogut vèncer mai la repugnancia d'entrevistar-se amb els traidors als seu ideal republicà.

Ara comprenem les notes que fa uns quants dies publicava «La Publicidad», volguent barrejar en la nostra campanya al senyor Salisachs. No, això d'inspirar als redactors se pot fer a «La Publicidad», però no en aquesta casa. La nota que parla d'En Tarrida si no fos inspirada pel senyor Miró, s'hauría pogut publicar?

Celebrem l'encepegada perquè amb ella ens demostra el flamant reformista que al fer un favor extén una lletra a cobrar en les eleccions legislatives immediates.

Varies

El senyor Lerroux ha sigut convidat a donar un miting a Santa Coloma de Queralt. L'acte se celebrarà demà, per la nit, i al mateix assistirà el candidat per aquell districte, don Jaume Carner.

—El regidor regionalista de Barcelona, don Francisco Ripoll, ha retirat sa candidatura de diputat a Corts pel districte de Tortosa.

—Baix la presidencia de don Frederic Senantes, s'ha reunit la Junta Provincial del Cens, assistint-hi els senyors Arana, Permanyer, Fargas, Rahola (F.), Costa, García de Longoria, Domènech Estapà, Almeda, Tell, Bastinos, comte Lavern, Puig de Rich, Puig i Subirana, Pous Arola, Homs i Sans.

S'acordà accedir a la petició de la Junta Municipal del Cens de Barcelona, demanant el canvi de locals d'algunes seccions electorals.

Els locals canviats són: dos del primer districte; dos del segón, dos del tercer, dos del quart, tres del quint, quatre del sisè, un del setè i tres del desè.

S'ha acordat també tornar-se a reunir el diumenge, dia 1, a les vuit en punt del matí, per a procedir a la proclamació de candidats.

Avís als electors

A fi de tenir-ho present en la rectificació que s'està verificant del Cens se prega als electors que habitaven en les cases enderrocades a causa de la Reforma interior, (Districtes segón i tercer), que passin abans del dia vuit del pròxim març per la Tinencia d'Alcaldía Del Districte, on estàn inscrits per a fer constar el domicili que tinguin actualment.

Oficines electorals

OFICINA CENTRAL

Carrer d'En Pelai, núm. 42, pral.—De 10 a 1, de 3 a 7 i de 9 a 11 de la nit.

DISTRICTE I

Ateneu Pi i Margall, Ginebra, 19.—De 9 a 11 del vespre.

Mariàn Aguiló, 30.—De 8 a 10 nit.

DISTRICTE II

Centre d'U. F. N. R., Passatge de Sant Benet, núm. 8. — De 9 a 11 de la nit.

DISTRICTE IV

C. N. R. de Gracia, Llibertat, 2 i 4, Gracia.—De 9 a 11 nit.

DISTRICTE V

Ateneu Integral, Amalia, 11, pral.—De 9 a 1, de 3 a 6 i de 8 a 10 de la nit.

DISTRICTE VI

Centre F. N. R. Fivaller, Consell de Cent, 263.—De 9 a 11 nit.

DISTRICTE VII

Ateneu Democracia, Aragó, 135. — De 9 a 11 de la nit.

C. N. R., Rosal, 31.—De 9 a 11 nit.

«Sang Nova», Passatge Vilardell, 39.—De 9 a 11 nit.

Foment Republicà Català de Sans, Passatge d'En Cros, 5.—De 11 a 1 matí, de 3 a 7 tarde i de 9 a 11 nit.

DISTRICTE VIII

Ateneu Gracienc, Salmerón, 27 i 29.—De 4 a 7 tarde, i de 9 a 11 de la nit.

DISTRICTE IX

Centre Federal Nacionalista Republicà d'Horta, Plaça de les Creus, 7.—De 5 a 8 de la tarde.

Ateneu Llibertat, Muntanya, núm. 111. De 8 a 10 de la nit.

DISTRICTE X

Centre Federal Nacionalista Republicà del Clot, Muntanya 7 i 9.—De 8 a 10 del vespre.

Que passa a la Duana de Port-Bou?

Ahir rebérem aquests dos telegrames que transcrivim íntegrament:

«Port-Bou, a la 1'10 tarde.—Els agents de duana han sospès tota classe d'operacions al·legant que's veuen atropellats per l'inspector San Juan.

S'assegura que dit senyor ha dit que vol reventar el comerç de Catalunya, per a protegir el de Galicia, d'on és fill.—Corresponsal.»

▪ ▪ ▪

«Port-Bou, a les 10'10 matí.—Sospenem el despatx de mercaderíes obligats per les incorreccions i atropells de que som objecte per part del Vista de duana de Barcelona senyor San Juan que exerceix les funcions d'inspector especial a Port-Bou.

Reclamem del ministre d'Hisenda la presencia a aquí, del Director general de Duanes, a fi d'obrir una informació —El President del Sindicat d'Agents de Duana.»

Es necessari que s'aclareixi la denuncia, que és d'extremada greugetat.

De l'U.F.N.R.

El C. N. R. del districte IV, celebrarà demà dissabte, a les dèu del vespre Assamblea general de socis per a tractar del canvi de local. Els socis que no hagin rebut invitació especial podén donar-se per convidats.

ECOS

EL TEMPS

Passada ahir la fosca grisor dels darrers díes
hi hagué joia en els aires i en el vent i en el blau;
als carrers que l'hivern omplí de melangíes
ara el sol fa arribar-hi sa besada de pau.

Quin crepuscle més llarg! Oh còm se subtilisa
entre'ls núvols la gloria d'aquests sols que se'n van!
Pels camins solitaris, sots la llum indecisa,
ara sempre s'hi veu passà algun caminant.

No hi és pas d'aquests díes en la calma serena
rès que'ns parli de dol, de tortura i de pena;
no la sentim nosaltres la tristor quaresmal!...

Mes velem en les branques on la vida es revela.
i en el fluir de l'últim caramell que's desgela
la victoria magnífica del goig primaveral.

▪ ▪ ▪ ▪

EN Joaquim Sunyer, ja ha tornat de París. Semblava que arribés de Sitges. El mateix berret negre tirat sobre el front, la mateixa corbata «negligée», el mateix bastonet arcaic...

—Mireu, varem dir-li, dilluns, en el banquet d'En Casanovas ja serem gairebé tots junts altra vegada, com en els bons temps d'«El Correo de les Arts» i d'«El Eco de Sitjes», noucentista. No més faltaràn En Diego Ruiz que'l tenim al Gran Canale i En Josep Junoy, que s'està a Madrid treballant-se la biografía.

Passejem. Passa la «Bienvenida», rossa, ferma i com tallada en fusta. Saluda, i En Sunyer s'enrecorda de que ha de fer-li el retrat.

Després ens parla d'En Pere Inglada i nosaltres li parlem d'En Xenius, i dels triomfs d'En Xenius a l'Ateneu de Madrid i dels agravis inferits per un estulte tribunal d'oposicions.

A En Sunyer li costa molt contar les seves coses, els seus projectes: ama més relatar-nos anècdotes passades al seu taller de Neuilly i fer-nos l'elogi de la cuina francesa. Per fi podem arrencar-li dúes noves: la de que En Sunyer no trigarà gaire a fer una exposició a París, és una d'elles. L'altra: En Sunyer aquests últims temps ha vingut treballant en l'estudi de la pintura al fresc. Totes les parets del seu taller de Neuilly ne son decorades. Nosaltres ne tenim una gran joia d'aquesta nova, perquè sabem projectes de futures comandes.

—Quan aquestes comandes vinguin—diu En Borralleras — haurem de posar-nos «ferms»... Ja heu vist lo d'En Torres García.

I mentres En Borralleras diu això, En Casanovas ja en posa cara de «ferm».

▪ ▪ ▪ ▪

LA Quaresma ens porta els toros: La Catòlica Espanya es així... Abstinencia, però toros; dejuni, però toros; meditació, però toros. La gent no anirà als balls, ni omplirà els teatres i es retreurà del passeig mondà, però una cursa de braus es perdonada i els que no consideren espectacle grat la mort d'un pollastre en divendres, marxen a la plaça amb l'esperança de veure la mort d'un home i la certesa de la d'unes pobres besties.

Cada divendres de Quaresma, la bona gent patirà per Nostre Senyor Jesucrist, menjant verdures i peix barato i al diumenge ¡als toros! a veure les angunies dels lidiadors i les agoníes de l'animalitat flamenca. I perquè a les tardes dels diumenges quaresmals no's fan processons, que si nó, més de cent aniríen de la plaça a casa seva per a posár dámunt el cap encès per la sang i pel soroll, la cucurulla. Però el Diumenge de Rams, als toros, per a celebrar l'entrada del Senyor a Jersulaèm i el diumenge de Pasqua a la plaça, altra volta, per a festejár lá resurrecció del Redemptor. Entre els dos diumenges sants i flamencs, el dolor de la setmana santa. Bona visió espanyolá: un nazarè entre dos caps de brau.

Si els dijous hi hagués «corrida», a l'endemà, divendres de precepte, els catòlics flamencs menjaríen amb fruició, carn de toro.

▪ ▪ ▪ ▪

UNA casa — una gran casa — editorial madrilenya, ha encomanat a En Sampere i Miquel una obra monumental sobre En Velázquez, obra que feu anteriorment, no agradant a la casá, uná de les grans autoritats en art, residents a Madrid.

En Sampere i Miquel, plè d'entusiasme deia a un amic nostre:

—Una obra monumental! Figuris que costarà 150 pessetes. I la faré jo, un català. Trobo que això us té d'agradar als catalanistes.

Sí, senyor Sampere, sí que ens complau, perquè això també és catalanisme i perquè vostè, com molts catalans que coneixem, encara que no ho vulguin, són catalans de socarrel, catalans que no ho volen ésser i ho són més que molts altres.

Els deports

Nou periòdic

Aviat començarà a publicar-se en la nostra ciutat un nou setmanari amb el títol d'«Art i Sport», el qual estarà principalment dedicat a teatres, cines i deports.

La susdita publicació anirà redactada en nostra llengua.

: Ideari barbre :

CARNATGE

ERA en plena Rambla de les Flors. De sobte han sonat crits d'esglai, fressa de fustes que queien i veus d'homes autoritaries i potents. Allà, en un passatge que dona al mercat de la Boquería, davant d'una tenda de tallar carn, soc vist una gran confusió tumultuaria. Brandaven enlaire grans ganivets de carnicer, queien estris i moblatges, les dònes es tapaven els ulls amb un moviment d'horror; algunes fugien llençant esgarips agudíssims escampant arreu la confusió i el pànic. Al entorn, els curiossos eren continguts per la mateixa paura esgarrifosa que'ls hi produia l'aldarull. Pàlits i trèmuls, miraven amb un aire idiotic retinguts allí sens dubte per una mena de curiositat insana. Jo mateix, bo i comprenent que allí es desenrrotllava alguna trageria ciutadana, alguna d'aquestes horribles tempestats de nirvis i apassionament, en absolut desconegudes en nostres afraus montanyenques, espantat com home de pau que soc, no podía apartar-me del lloc, i esbrinava amb insistencia per descubrir quelcom que segurament servaría per sempre més en el magí.

De xic vaig veure un jove mort d'una ganivetada en un un aplec. A pagès quan s'esbatussen, maten d'un sol cop, però a ciutat diu que s'hi ensangen de mala manera, que punxen, tallen i esbocinen que fa horror.

Tenía el cor enxiquit com una aglá.

Aquells carnicers eren tant sapats i grossos! Les falles d'acer que brillejaven entre les seves mans, tant esmolades i lluentes, tant amples, llargues i punxagudes! Els xiscles d'aquelles dònes gurrides denotaven un tal frenètic espant, malgrat ésser fembres de cor fort fetes a la sang i les batuses! Impensadament sonà un cop sec, matàlic; tot seguit un crit més viu, histeric; més tart un sanglotar de varies gorges; una rialla de foll; després rès, quitut i silenci pavorosos.

La gent s'ha precipitat vers el lloc del succés. Jo mateix soc sigut transportat entre la muralla de transeunts encuriosits. Formarem una massa compacta de cossos que obstruia la circulació i tots de puntetes preteniem haure un tast d'aquell espectacle aròs.

Per demunt de tots els caps ha sorgit un braç atlètic, pelut i ensagnantat. La camisa doblegada per sota del colse era clapejada de escarlata i la mà, una manassa ampla en crispació, sostenia, mostrant-la, una pelleringa fumejant, com una estranya acabada d'arrebassar d'un cos calent.

Un bruel poderós s'ha aixecat de la multitut.

Oh, amics meus! me'n recordaré per anys que visqui! Era... una rata!

No us penseu, no, qué a Borcelona corren unes rates com lleons.

ROC.

REPORTATGES ARTÍSTICS

Les pintures de l'Evelí Torent

Fa pocs dies que l'Eveli Torent és a Barcelona, de pas per a l'Amèrica del Nord. Uns quants amics li han demanat que organitzi una exposició de les obres que porta — molt nombroses per cert; — En Segura, del Faians, li ha ofert el seu saló, i En Torent davant d'aquestes coses ha accedit.

Demà, dissabte, l'exposició serà inaugurada.

L'Eveli Torent h atingut per a nosaltres, els cronistes d'art, una delicada atenció, invitant-nos a veure les seves pintures abans d'oferir-les al públic.

Ahir anàrem a casa seva i En Torent ens mostrà el seu bagatge pictòric. Cal dir-ho, al començament restàvem una mica desconcertats: l'Eveli Torent tracta tots els assumptes dintre de totes les tècniques. En els séus llargs anys de París i en els séus viatges ha traslladat al llenç tot lo que veien els séus ulls i interessa al seu esperit: un día era una cursa de braus en una ciutat andalusa, o unes dançarines flamenques o una donzella d'ulls negres i cabell negre en el que s'hi veia la rojor esclatant d'uns clavells; un altre jorn eren amables composicions de la Bretanya amb altes roques plenes de llum dolça i figures ingènues, i al mar, als llums; un altre, vegetacions pomposes de terres africanes; un altre, una dama de París d'ulls verds i somriure enigmàtic.... I totes aquestes coses, tractades amb els més diversos procediments, des de la tela gairebé pintada a cops de tubu fins a la treballada amb la més acurada nimietát.

No coneixem pas una inspiració de artista més varia que la de l'Eveli Torent. Ell veu les coses amb amor i les pinta fervorosament. No cerca en el cultiu d'una «manera» ni en la exposició d'una estètica l'afirmació de la seva personalitat. Si fos poeta cantaría lliurement, desordenadament tal volta: estem segurs de que no fóra mai un perfecte sonetista.

L'Exposició de l'Eveli Torent, pintor català, que tornar a nosaltres per pocs dies rera una llarga absencia, té de merèixer de tothom la més alta curiositat. Cal advertir que l'exposició sols estarà oberta cinc o sis dies, tot lo més una setmana.

Noves Exposicions

Rera la de l'Evelí Torent, al Faians s'inaugurarà una altra exposició d'escultures d'En Gustau Violet, artista de Prades ,estimadissim a Barcelona. Es l'autor del cèlebre retrat de Monsenyor Carcelade.

—Per part d'un grupu de joves valencians s'estàn fent gestions per a organitzar una exposició a Barcelona de les orbes dels més coneguts artistes de Valencia pertanyents a la nova generació. Si l'exposició, com és de desitjar i d'esperar, se porta a cab, tindrà lloc a les Galeríes Dalmau.

La d'En Darío Regoyos

Serà també a Càn Dalmau, i la major part de les obres que en ella figuraràn, seràn posades a la venda. No cal pas dir amb l'interès que han de ésser adquirides per tots els amadors de les Belles Arts; les corporacions oficials de Barcelona, que ja han fet quelcom, han de fer molt en aquest sentit.

Darío de Regoyos amà intensament la nostra ciutat i d'aquest amor en nasqueren obres bellissimes.

Ara és la Ciutat nostra la que ha de posar una branca de llaurer sobre la seva tomba i una mà paternal sobre la testa dels séus.

FLORIAN.

Des d'avui inicia aquesta secció de «Reportatges artístics», la ploma àgil i aguda d'En «Floriàn», el qual des d'ara serà company nostre. «Floriàn» amaga el nom d'un jove i dilecte escriptor i poeta que en altres diaris ha sabut posar en els séus treballs la perícia d'un vell periodista.

La Política

La monarquía

Es publiquen en cent indrets d'Espanya qui sab els periòdics que semblen estar a sòu de la monarquía. Aquests periòdics no's cansen de cantar-nos cada dia les excel·lencies del règim. Segons aquests orgues de la opinió... del fons dels reptils, Espanya va camí d'ésser regenerada per la monarquía que avui «regna i governa».

Sense mancar-n'hi ni un, tots els habitants de l'Estat espanyol deuríen estar agraits i contents de que la sòrt ens conservi les actuals institucions.

Però aquests periòdics, de tant en tant ,es contradiuen i posen en evidencía al règim; però acusant-se mutuament de la bancarrota en què cau cau l'Estat per culpa de la seva monarquía.

Perquè una cosa són els jòcs de paraules i una altra els jòcs de números que ,quan s'han escrit no hi ha raons que'ls desmenteixin. I els números diuen que Espanya camina sens parar pel camí de perdició.

La guerra del Marroc i la mala administració que en rès ha sigut corretgida ni curada, seràn la causa de la bancarrota que aaunciem i que anuncien alguns diaris monàrquics, acusant-se mutuament .

Sou vosaltres — diuen els lliberals.

Sou vosaltres, els del «Trust», els de l'incorporació a Europa — responen els conservadors de totes les escoles.

Però el poble sab de sobres que la única causa és la monarquía, que per no tenir cap mena d'opinió que la aguanti, ni saber ni voler curar tots aquests mals, viu entregada a aquestes oligarquíes de polítics fracassats.

A 9.290 mil-lions pujava el Deute a darrers d'any. I el Deute va en augment, i els valors baixen d'una manera constant. El Deute interior 4 per 100 que en 1909 es cotitzava a 87'25 es cotitzà en 1913 a 78'25: perdé, doncs, amb cinc anys, 9 enters. El Deute exterior 4 per 100 n'ha perdut 7'80; l'amortitzable 5 per 100, 2'25, i l'amortitzable 4 per 100, 5'85.

Es consolador pensar, per això, que la monarquía ho fa tant bé que el pressupost de 1913 fou així: Ingressos, 1.225 mil-lions; gastos, 1.516 mil-lions: total, 291 mil-lions de dèficit. Aquest dèficit s'ha fet crònic des de 1909. La guerra del Marroc i tots els desacerts de la monarquía han costat d'aquella data fins avui més de 1.000 mil-lions de ptes. No n'hi ha prou de això? Doncs el mal continúa, la guerra va absorvint mil-lions i vides. Cada 24 hores, segons els metges militars, sense grans combats, cauen a l'Africa, malalts o ferits, morts de malaltíes i de ferides, 80 homes.

Anem a intervenir al Marroc i altres potser ens intervindràn a nosaltres. Afortunadament, Espanya, per obra i gracia de la monarquía, serà cada dia més respectada. Una nova esquadra va a construir-se; nous emprèstits es van a fer; tindrem barcos i diners. Encara hi ha patria!

Davant de tant bell esdevenidor, se explica que la Lliga es faci monàrquica ;que'ls séus homes i els séus periòdics li cantin himnes d'admiració; davant d'això està molt bé que En Melquiades Alvarez i companys vulguin regonèixer la monarquía i sacrificar-hi l'esperit republicà. Tot, tot s'explica, els contubernis lliguero-datistes i els reformistico-governamentals.

Per a fer de puntal del règim totes les raons són argument. Ademés que no s'hi perd mai rès. Que ho digui, si no, la creu, mil voltes alabada, de don Enric Prat de la Riba.

▼▼▼

INFORMACIÓ

Pel dia 1 de març, s'anuncía la sortida a Torroella de Montgrí, d'un periòdic quinzenal, que portarà per títol «El Montgrí». Donats els valiosos elements que l'integren, la col·laboració selecte amb que compta i el séu ferm patriotisme, no dubtem que la dita publicació serà interessant i beneficiosa, per a la nostra terra, en l'amor de la qual, s'inspirarà sempre.

Al felicitar al nou confrare, li desitgem una llarga vida de prosperitats.

L'ORFEÓ MANRESA

El «Centre Pla de Bages» (Aribau, 21, interior) ha enviat la següent lletra de convit a molts fills d'aquella comarca que resideixen a la nostra ciutat:

Ben acullida per tots l'idea de fer venir l'Orfeó Manresà: pels manresans que frueixen cada dia del seu art, pels d'aquí esgarriats i pels que s'esbargeixen en un hostatge social, cal parlar de la manera que pot realitzar-se el projecte i els honors que mereixerà una tal solemnitat, demanant-vos, doncs, que assistiu avui divendres, día 27, al domicili del Centre, a dos quarts de dèu de la vetlla, per a juntar les iniciatives de tots plegats.

Com siga que no ha sigut possible de tenir l'adreça de mollíssims que segurament s'adheriràn a l'idea, ens recomana dita entitat que'ls en fem sabedors pel present avís, agraint-los per endavant l'assistencia.

EL CARNAVAL

Dilluns celebraren els adroguers l'anunciat ball de disfreces en el local de la Bohemia Modernista.

La festa resultà esplèndida, car hi acudiren un gran nombre de senyoretes habillades ricament, i la concorrencia masculina no quedà tampoc en segón terme en lo que's refereix als disfreços.

L'ample sala de la Bohemia era insuficient per a contindre les parelles dançaires. El programa de balls fou executat per una renomenada orquestra, admirablement.

El jurat tingué de dubtar llarga estona abans de concedír els premis. Tal era l'abundancía de disfreces mereixedores de recompensa.

En resum una festa força agradable.

—El dimarts tingué lloc en el mateix local el ball organitzat per l'empresa.

No desmereixè en rès al celebrat al día abans.

—Per al prop-vinent dissabte, día 28 del corrent, se prepara un gran ball de disfreces, anomenat de Pinyata, a l'Ateneu Democracia (carrer d'Aragó, 135, entre Urgell i Borrell), a dos quarts d'onze en punt de la nit, amenitzat per la magnífica orquestra «Els Rosinis», que tant bons records ha deixat a dita entitat en balls anteriorment celebrats.

Amb tal motiu la Junta Directiva i la comissió d'esbarjo se complauen en convidar als correligionaris dels centres del partit que desitgin assistir-hi.

Per a invitacions dirigir-se a la comissió d'esbarjo.

El Municipi

La sessió d'ahir

Comença

L'Ajuntament es ressent de les passades festes de Carnaval. Per primera vegada la sessió es de segona convocatoria i al moment d'obrir-la l'alcalde senyor Sagnier, no hi hà presents en el saló del Nou Consistori, més que 18 a 20 regidors.

La sessió comença a dos quarts de sis. S'aprova l'acta de la sessió ordinaria.

Despatx oficial

Es dóna compte de les següents comunicacions del despatx oficial:

Ofici del senyor Alcalde manifestant que el día 18 de l'actual prenguè novament possessió de l'Alcaldía, cesant en el desempenyo accidental de la mateixa l'Il·lustre senyor don Joan Pich Pon.

—Idem del Govern Civil de la provincia desestimant el recurs d'alçada interposat per donya Ramona Damians Taly contra l'acord d'aquest Ajuntament pel que se li retirà el permís de que fruía com concessionaria d'un lloc en el Mercat de la Concepció.

—Idem idem desestimant el recurs interposat per don Francesc de Font contra l'acord d'aquest Ajuntament desestimatori de sa reclamació relativa a l'exacció de l'arbitri municipal sobre conservació i neteja de l'alcantarillat.

—Idem idem desestimant els recursos interposats per don Francesc de Font i don Manuel Llopis contra acords d'aquest Ajuntament desestimatoris de ses reclamacions, referents a l'exacció de l'arbitri municipal sobre conservació i neteja de l'alcantarillat.

—Idem idem declarant-se incompetent per a conèixer del recurs interposat per don Josep Cararach contra un acord d'aquest Ajuntament, relatiu a l'exacció de l'arbitri sobre vehícols, corresponents al 1905.

—Idem idem desistimant el recurs d'alçada interposat per don Francesc Espiell contra l'acord d'aquest Ajuntament, pel qual fou desestimada la reclamació relativa a l'exacció de l'arbitri municipal sobre conservació i neteja de l'alcantarillat.

—Idem idem desestimant la reclamació per a conèixer de la reclamació interposada per don Joaquim Costa contra l'exacció per aquest Ajuntament de l'arbitri sobre anuncis, corresponent a l'any 1912.

I—dem idem desestimant la reclamació interposada per don Pau Villamore i donya Ramona Estruch, don Josep María donya Concepció i donya Carme Malet i Estruch, contra l'exacció per aquest Ajuntament de l'arbitri sobre conservació i neteja de l'alcantarillat.

Elecció d'un vocal d'Aixample

Es dóna lectura d'una altra comunicació donant compte de la demissió de vocal propietari d'Aixample, don Manuel Menacho i Peiron, i de la nova elecció que dèu fer-se per a substituir a dit senyor.

Queda elegit don Bartomeu Oller Coll.

Interpel·lacions

El senyor Matons demana la paraula per a interpel·lar al president de la Comissió de Consums, Ja en l'ús de la paraula, pregunta al senyor Muntanyola a què pot obeir la baixa que s'ha pogut observar en la recaudació de consums, i que un diari de la ciutat ha denunciat.

El senyor Muntanyola, contesta al senyor Matons, al-ludint de bona entrada a varis dels senyors que formen la Comissió de Consums.

Després diu que les imputacions que se li fan en l'article de referencia, són falses, més que falses, indignes.

Demana per acabar que's dongui temps a la Comissió per a reorganitzar els serveis

Rectifica el senyor Matons, fent noves preguntes relacionades amb la mateixa qüestió.

Rectifica també el senyor Muntanyola

Rectifica novament el senyor Matons, fent constar que creu que s'han de reorganitzar els serveis de Consums.

Posat a parlar, diu que volía fer ús de la paraula, fa ja tres sessions, no havent sigut atès per l'allavors alcalde senyor Pich, La qüestió que volía tractar era la del nomenament d'inspectors d'abastiments que ara han estat nomenats, sense que s'hagi reglamentat abans quines són les obligacions que'ls hi estàn assenyalades

Demana també al president de la Comissió de Governació, senyor Vidal i Valls, que la mateixa cuidi amb molta atenció lo de les subvencions a entitats que's diuen culturals, puix que n'hi hà moltes que potser no tenen cap caràcter d'instrucció.

El senyor Vidal i Valls li contesta exposant les dificultats que tè l'Ajuntament per a fer una inspecció veritat, sobre totes aquelles entitats subvencionades.

Promet, amb tot, que la Comissió s'ocuparà de tal afer amb l'interès que's mereix.

Intervé en el debat el senyor Juncal; rectifica el senyor Matons; ho fa el senyor Juncal; novament el senyor Matons i queda terminat el debat.

El senyor Andreu fa també una moció sobre la cobrança de l'arbitri de generadors i motors de vapor, que's va cobrar després de molt temps que no's cobrava, durant l'alcaldía del senyor Pich.

Li contesta el senyor Pich, advertint-li que no vol defensar la seva gestió, ni provocar un debat que semblaría una plataforma electoral.

Diu que l'Ajuntament es proposava concertar la cobrança de l'arbitri per la quantitat de 25 mil pessetes, quant en cobrança directa n'ha produit 100 mil. Al veure, doncs que no's cobrava, va creure fer bè en ordenar la cobrança de l'arbitri per dugues causes: perquè potser evitaría que un ingrés tan sanejat anés a parar a mans extranyes i perque faría cobrar l'impost que's deixava de cobrar.

Jo entenc que aquest impost dèu cobrar-se perque l'arbitri no pot pas causar la ruina de la nostra industria, ja que, per a donar exemple de lo póc carregat que és l'impost, n'hi haurà prou amb dir que la Barcelonesa d'Electricitat que tè un gròs nombre de caballs de força de vapor, no paga més que unes 1,100 pessetes anuals; altra casa, la d'En Bailló, una de les més grans, no paga més que 600 pessetes.

Rectifica el senyor Andreu, per a dir que els industrials que tenen generador i motors de vapors havíen ja proposat a l'Ajuntament el concertar a compte seu, la cobrança de l'arbitri, pel tipu de 25 mil pessetes.

Rectifica el senyor Pich, advertint que l'instancia dels industrials semblava no tenir altra finalitat que entretenir la qüestió i que l'arbitri no es cobrés.

El senyor Sagnier diu que havent transcorregut les hores reglamentaries per a fer mocions i interpel·lacions, s'entra en l'ordre del día.

Despatx ordnarii

Ordre del día

Es llegeixen varis dictamens de diverses comissions que son aprovats en votació ordinaria.

La Galería de Catalans Ilustres

Es dóna compte del dictamen de Governació que tracta dels nous retrats que s'han de col·locar a la Galería de Catalans Il-lustres.

El senyor Vega demana la paraula i fa varies observacions al dictamen. Diu que per a que'ls retrats fossin representació de les tendencies artsítiques de l'època en que han sigut pintats s'hauríen d'encarregar a pintors de nom, però que això no podrà ésser sinó es paga millor als artistes que executen l'obra. Demana pel mateix que les biografíes siguin fetes per persones competents que coneguin bé la vida i obres dels biografiats.

Li contesta el senyor Vidal i Valls, afirmant que la Comissió fa tot lo que pot fer dintre els medis que és de costúm emplear en aquests cassos.

Entrant a defensar el dictamen diu que les biografíes dels nous catalans il-lustres que's proposa col-locar a la Galería, En Durán i Bas, En Bartrina i Na Josepa Massanés, les faràn persones tan enteses com els senyors Abadal, Roca i Roca, i Na Dolors Moncerdà de Macià.

En quant als pintors s'ha tingut en compte l'encarregar-ho també a persones de condicions regonegudes en el món de l'art.

El senyor Bofill, diu que coincideix amb els arguments exposats pel senyor Vega i creu ademés que s'hauría de fer d'avui en endavant, una justa selecció, per a determinar aquells que's vulgui posar a la Galería.

El senyor Juncal presenta una esmena al dictamen en el sentit de que sigui augmentada la consignació que's senyala als que fan la biografía dels nous retratats, fins a 500 pessetes.

La Comissió de Governació es reuneix i després d'animada deliberació, accepta la esmena, que es aprovada després pel Consistori.

Altres dictamens

Son aprovats varis dictamens de les comissions d'Hisenda, Foment, Governació i altres, sense discusió.

Un de Governació que proposa concedir algunes gratificacions als empleats de les tinencies pel treball extraordinari de quintes, es aprovat amb una esmena del senyor Juncal.

Altre dictamen de Foment que proposa la construcció d'un urinari subterrani en la plaça de Palau, promou llarga discussió entre els senyors Matons, Vallet, Juncal, Nolla i altres.

Torna a la Comissió, per a que dictamini novament aquèsta.

Altres dictamens de la mateixa Comissió, sobre concessions de línies tramviaries, també promou llarga discussió entre els senyors Juncal, Martorell, Quadrench, Vallet, Matons i Nolla.

Els dictamens queden per vuit dies sobre la taula.

Sense discussió en son aprovats altres de Foment i obres particulars.

Concerts gremials

Son aprovats sense discussió els següents dictamens de concerts gremials:

Amb don Jaume Esteva i don Pere Solina, en representació dels venedors de llet, sense estable, per la quantitat de 48,000 pessetes anuals.

Amb don F. Sitjà i don J. Fabré, en representació dels venedors al major de pesca salada, per la quantitat de 82,000 pessetes.

Queden per vuit dies sobre la taula els que van a continuació:

Amb don E. Sermejanne, en representació dels fabricants de silicat de sosa, per la quantitat de 1,400 pessetes.

Amb don G. Temas i don P. García, en representació del gremi de carboners, per la quantitat de 1,400 pessetes.

Amb don P. Abella Viñas, don J. Puig Torrellas i don Ll. Codina i Torne, en representació, dels fabricants de cera, estearina, cerecina i similars, per la quantitat de 90,000 pessetes.

El senyor Muntanyola demana que's prorroguin per un mes els darrers concerts. S'acorda així.

Proposicions

S'aprova la següent proposició:

Que assisteixi la Banda municipal a la funció que's celebrarà el día 4 de març proper en el teatre Apol a benefici de les escoles i Secció benéfica que sosté la Casa del Poble del barri de Pekin.

Les següents passen a la Comissió:

Que la Banda municipal dongui un concert a la Presò celular tots els primers diumenges de cada mes començant el dia primer de març pròxim.

—Que'ls individus que foren nomenats en sessió del día 30 de desembre darrer per a formar el còs de policía sanitaria d'abastaixements no facin servei ni cobrin cap sou inherent a dit càrrec, mentres no s'hagi fet la deguda reglamentació i hagi sigut aquèsta aprobada per l'Ajuntament.

—Que s'ordeni l'immediata desaparició dels aparadors instal·la.s a la fatxada de l'Iglesia de Sant Jaume del carrer de Ferràn d'aquesta ciutat.

—Que previs els tràmits necessaris s'encarregui a la societat d'Obrers pintors, decoradors «La Siempreviva» els treballs de sa especialitat que siguin necessaris en els locals i dependencies municipals.

Altra vegada els generadors i motors de vapor

El senyor Andreu presenta una proposició en el sentit de que's sospengui el cobrament de l'arbitri sobre motors i generadors.

Impugna la proposició el senyor Pich, sembla obeir a ganes de defensar als seus i creu que l'insistencia del senyor Andreu amics, els industrials, en contra dels interessos de l'Ajuntament.

El senyor Andreu defensa la seva proposició i diu que combat el punt de vista del senyor Pich, afirmant que la seva proposició no té altre interès que evitar que's segueixi cobrant l'arbitri, d'una manera que ell creu il·legal.

S'acorda que la proposició passi a la Comissió d'Hisenda.

El Carnaval

El senyor Figueroa interpel-la al senyor Muntanyola sobre la quantitat votada per a premis del Carnaval.

Diu que essent la quantitat votada de 5,000 pessetes i no havent-se'n repartit més que 4,000 desitja que se li digui què s'ha fet de les altres 1,000.

El senyor Muntanyola diu que la manera amb que ha plantejat la qüestió el senyor Figueroa, és una inconveniencia, per no calificar-ho d'altra manera.

En Figueroa.—Ja pot dir, ja pot dir!

En Muntanyola.—Doncs, bé; diría que és una indignitat.

Els radicals s'enfaden per compromís. Saben compendre que 'En Figueroa ha estat veritablement, inconvenient. Però de totes maneres el soroll dura un bon rato.

Al fi tot s'arregla i tothom es dóna per satisfet de les explicacions del senyor Muntanyola, que defensa la gestió de la Ponencía del Carnaval d'una manera que deixa les coses posades en son lloc.

El senyor Figueroa ha començat amb «jettatura».

Havent-se donat fi al despatx, l'alcalde aixeca la sessió. Son prop de tres quarts de dèu de la nit.

▼▼▼▼

Adquisició de terrenys

Avui es reunirà la Comissió de Foment a les quatre de la tarde, en sessió ordinaria, per a tractar de que'l Municipi adquireixi terrenys destinats a la construcció de cases barates per a obrers.

Pel monument al mestre Pi i Margall

Ahir estigué a l'alcaldía una comissió de federalistes presidits pel senyor Laporta, demanant al senyor Sagnier que s'interessi per la ràpida construcció del monument al que fou mestre de republicanisme i d'autonomía, Pí i Margall.

Les muralles

Una comissió de propietaris dels terrenys que ocuparen les enderrocades muralles de Barcelona, visità al senyor Sagnier, complimentant un acord, relacionat amb un altre sobre reintegre de quantitats.

Visites

Ahir rebé l'alcalde varies visites, entre altres, les següents: M. Balarí; marquès de Camps, presidint una comissió de l'Unió de Viticultors de Catalunya; una comissió de recrutes de quota, convidant-lo a una funció benèfica que celebraràn el dia 2 de març en el teatre Principal.

Subasta

El dia 28 del mes que ve es celebrarà una subasta, per a continuar les obres del mercat Camp d'En Galvany ,baix tipu de 49.997 pessetes.

Crida

La tinencia del districte IX crida per un assumpte que'ls interessa vivament als següents minyons o families de la quinta actual:

J. Rivas Bayés, A. Lucea Pascon, J. Pardo Font, J. Redón Mestres, J. Rodés Salomó i R. Piñol Perelló.

Detenció important

La policía ha procedit a la detenció del francès Menier, que fa algunes setmanes ja es vegé compromès amb motiu del robament de joies a la joiería Cabré, de la Rambla del Centre.

Per sospites de que fos l'autor d'aquell fet, fou detingut i més tard lliberat per falta de proves. Però com que se li trobà a l'hotel on s'hostatjava una gran quantitat de joies sense que en sabés explicar prou clarament la seva procedencia, se l'instruí un procés.

Com que a això s'afegía l'ús que En Menier feia d'un nom suposat, la policía sospità que's tractava d'un robament, encara que no precisament de la joiería Cabré, i portà a cap una serie d'averiguacions que no donaren resultat de cap mena.

Però heu's aquí que abans d'ahir es rebé a la quefatura un ofici del govern del Brasil, interessant la detenció de l'esmentat Menier, per considerar-lo autor d'un important robament d'alhages que tingué lloc fa algún temps en aquella República.

L'ofici anava acompanyat d'una relació de les alhages robades, amb les senyes de cada una, les quals coincideixen amb les que es trobaren en poder de Menier al detenir-se'l per primera vegada.

Probablement dit subjecte serà embarcat cap a Río Janeiro dintre pocs dies. Interinament està en poder del jutjat.

Espectacles

ESPANYOL. — Aquesta nit, a les nou, es verificarà l'assaig general de la tragi-comedia «Patria», original del celebrat dramaturg J. Pous i Pagès, qual estrena tindrà lloc dissabte.

L'entrada a l'assaig serà permesa únicament als que presentin la corresponent invitació.

Ahir es feren les proves de les dues decoracions que per a dita obra han pintat els reputats escenògrafs senyors Moragas-Alarma i O. Junyent. La dels dos primers representa l'interior d'un Ministeri i és d'una gran severitat de línies i d'entonació; la d'En Junyent és un interior de palau, d'arquitectura i de gust italià del segle XVII, presentant un conjunt de gran riquesa. Tant l'una com l'altra seràn un nou triomf per a dits artistes, que tant alt han posat sempre l'escenografía catalana.

VARIES: — El dia 2 de març a la nit, organitzada pels recrutes de quota de la Comandancia d'Artilleria i Sanitat de l'actual reemplaç, tindrà lloc al teatre Principal una funció a benefici dels ferits de Melilla. La festa promet ésser una solemnitat i a ella ha promès assistir-hi i cooperar-hi l'alcalde senyor Sagnier i és molt probable que'l capità general de la regió general Weyler presideixi la festa, havent-se adquirit ja moltes llotges per varies famílies de la nostra ciutat.

—Ha mort a Berlín, als cinquanta nou anys d'edat, Armand Nissen, un dels millors i més populars actors alemanys.

Els successos

En el carrer d'Aldana un vaguista fuster i un esquirol del mateix ofici, tingueren una disputa, disparant-se alguns trets, sense conseqüencies.

Al presentar-se la policía fugiren tots dos.

—Ahir tarde ocorregué en el moll del Comerç un succés que hauría pogut tenir fatals conseqüencies.

Francesc Gilabert anava guiant un carro quan s'hi acostà un grupu de vaguistes, els quals pretengueren que abandonés dit carruatge.

S'hi negà el carreter, per qual motiu l'emprengueren a bofetades, defensant-se aquell.

Sembla que tant per part del carreter, com pels vaguistes, es feren després varis dispars, essent detinguts i posats a disposició del jutjat de guarda el Gilabert i un dels vaguistes anomenat Angel Custodio.

Se'ns diu que resultaren ferits, però no ho hem pogut comprovar.

Govern civil

El governador, el jòc i "La Tribuna„ de Madrid

Amb motiu de l'exposició que de l'estat de la qüestió personal plantejada pel seu director al governador civil de Barcelona, senyor Andrade, ha fet darrerament el diari madrileny «La Tribuna», torna a ésser l'assumpte de gran interès i d'una actualitat palpitant.

Nosaltres, que de bon principi ens hem près en broma la forma poc adequada en què el senyor Cànovas Cervantes vol resoldre aquest plet, provocat a conseqüencia de certes denuncies formulades pel seu diari sobre el jòc a la nostra ciutat, avui, seriament, direm a l'esmentat periodista que, tal com es posen les coses, hi hà el perill de que no'n surti tot lo airós que ell dèu desitjar. Aquesta segona part de lo que en podriem dir «la qüestió del jòc i la campanya de «La Tribuna», la trobem senzillament impropia de quí, sentint-se amb el deure de vetllar per la moralitat pública (i creiem que aquèst sentiment ha sigut l'impulsor del senyor Cànovas per a que «La Tribuna» assenyalés aquells fets, no conformes amb els dictats de la llei), començà una campanya. Va fer malfet dit senyor de plantejar, amb raó o sense, un desafiu que ja sabía que era impossible. El senyor Andrade, actualment, no és un ciutadà qualsevol i per altra part no coneix ni de vista al seu reptador.

La campanya de «La Tribuna», en el fons, està bé. Es cert que's juga i que's juga de fort. Però nosaltres afirmaríem que el governador no n'està enterat. D'altra manera no's comprèn que malgrat les denuncies d'aquell diari segueixi jogant-se de la mateixa manera.

I ara que parlem per etzar de lo que ha sigut fonament d'aquest plet, anem a intentar si amb unes quantes paraules de la nostra collita contribuim, quant menys, a esclarir alguns punts que sembla s'han volgut amagar.

Senyor Andrade: Com ha vist, nosaltres estem a la seva banda, en lo que's refereix a la qüestió personal, no per a servir-li de padrins (ni suposar-ho!) sinó per a opinar amb vostè que aquest desafiu és extemporani i fòra de tò. Però es juga, cregui que es juga, sense que vostè se n'hagi enterat. Es fa el set i mig a desdir, des de la més baixa taverna, al cafè o la societat més luxosa.

I es tallen quantitats importants, i, lo que és pitjor, en alguns llocs que no'ns cal precisar, s'emplea un set i mig que és quasi un «bacarrat».

Per Hostafrancs es fan fins els daus, a blancs i negres, i parem de comptar.

Ja veu com «La Tribuna» no estava mal informada. Si d'una qüestió purament moralitzadora n'ha volgut fer l'al-ludit diari un motiu per a indisposar-se amb vostè, suprimeixi d'un cop la base de tot, comprovi lo que li diem i persegueixi als que, mancant a la llei, han sigut la causa directa de tot plegat. Així l'afer Cànovas-Andrade, quedarà completament isolat, i nosaltres i tothom que's senti imparcial, seguirà divertint-se amb aquesta taleia del director de «La Tribuna», que, pel que es veu, s'ha proposat ésser actor d'una escena ridícola, en la qual la pistola o bé el sabre hi juguin un paper brillantíssim.

La protecció a l'infancia

En la darrera reunió celebrada per la Comissió Permanent de la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia i Repressió de la Mendicitat, va donar-se compte de haver-se rebut una comunicació de la Lliga Barcelonesa d'Higiene Escolar enviant un plec de circulars que foren repartides entre els vocals de la Junta, en les quals es fa una sentida crida a quants s'interessen per la salut dels nens sobre els anomenats balls infantils.

Va donar-se compte també del crescut número d'escolars que asisteixen al Park Infantil sostingut per la Junta en la barriada d'Hostafranchs, carrer d'Ermengarda, 51, enterant-se amb satisfacció del profit que's consegueix en prò de tanta multitut de nois de famílies pobres; havent-se rebaixat en un any l'edat reglamentaria per a poder ingressar al mateix, en vista de la manca de Sales-Asils i demés institucions similars en la esmentada barriada.

Va donar-se compte del moviment ocorregut des de la darrera nota facilitada amb respecte als serveis d'ampar de menors i de repressió de mendicitat i vagancia. Referent al primer, han sigut 111 els nens i nenes amparats; dels quals 36 foren ingressats en l'Alberg provisional; 37 repatriats, 13 admesos al Park Infantil i els restants distribuits en diversos asils, granjes, etc. Respecte al servei de mendicitat i vagancia, 38 foren ingressats a l'Alberg provisional, 45 repatriats i altres retornats a les seves famílies i recomanats a cases de treball, havent conseguit col·locació.

Visites

El governador ha rebut la visita de don Enric Imber i dels degans sub-delegats de veterinaria.

El treball

L'estat de les vagues

LA DELS FUSTERS

El conflicte dels fusters alcansa 309 tallers amb 1.673 obrers.

El senyor Andrade segueix gestionant un arranjament del conflicte.

Anit digué el governador que'ls obrers accepten que en el tribunal d'arbitratge que's formarà per a fallar en aquest plet, hi entrin els presidents de les Cambres de Comerç i de l'Industria.

En sa conseqüencia es constituirà desseguida l'esmentat tribunal.

El governador, presidirà.

LA DELS CARRETERS

Es troben sense treball 498 carreters, dels quals uns han sigut despedits i els altres s'han declarat en vaga.

Hi ha uns 300 esquirols emplents a 19 quadres. A aquestes perteneixen despedits i vaguistes.

L'impressió dominant és que cada dia més s'agreuja el conflicte, i que és molt probable que'l dilluns comenci la vaga general de l'ofici.

El governador digué ahir vespre que efectivament la vaga costarà de resoldre, per la gran quantitat d'esquirols que hi han empleats.

Demostrà el senyor Andrade que's troba seriosament preocupat amb aquest conflicte.

LA DELS CARTRONERS

El nombre d'obrers cartroners que secunden la vaga que sosté dit ofici, ascendeix a 564, perteneixent a 48 fàbriques.

Ha dit el senyor Andrade que intervindrà en el plet.

LA DE BADALONA

S'ha resolt parcialment, per haver entrat al treball 38 obrers i obreres de la fàbrica del senyor Mercader.

Resten encara en vaga 34, entre homes i dònes.

LA DELS PALETES

A 166 puja el número d'obrers paletes que actualment es troben en vaga.

LA DELS PICAPEDRERS

Ha visitat al senyor Andrade una comissió d'obrers picapedrers dient-li que ells estàn molestats perquè no se'ls va avisar l'aixecament del «lock-out»

Es per aquest motiu que's troben disposats a seguir la vaga del ram.

Aquesta afecta a 8 tallers i el número de vaguistes és de 166.

▼▼▼▼

ELS ELECTRICISTES

Es notifica als obrers electricistes, socis i no socis, que en la reunió darrerament celebrada s'acordà per unanimitat, que per a ésser inscrit en les llistes de la Borsa del Treball que funciona en aquesta entitat, es tindrà d'haver cotitzat a lo menys tres mesos i estar al corrent de pagament.

ELS IMPRESSORS

L'Associació Obrera d'Impressors de Barcelona, convida als séus associats a la reunió general de reglament per al diumenge 1 de març, a les 10 del matí, en el séu domicili social.

DE FORA

MANLLEU. — ELS OBRERS FABRILS

Els obrers textils de la Conca del Ter, han dit al governador senyor Andrade, que accepten la seva intervenció en el conflicte que han plantejat.

El governador ha contestat que li enviessin datos sobre'l mateix i que vinguin en comissió a Barcelona. Els rebrà a l'hora que arribin.

NOTICIES

Actes per a avui

A les dèu de la nit reunió en el Centre Pla de Bages per a tractar d'un assumpte relacionat amb l'Orfeó Manresà.

—En el Centre Excursionista de Catalunya, son president don César August Torras, continuarà la serie d'excursions des del Xalet d'Ull de Ter als estanys i gorges de Carençà.

—S'estrenarà a Novitats la sarçuela «De España al cielo».

I en el nou «Institut d'Apicultura» dels germans Corominas Prats.

—A les quatre de la tarde, es reunirà en les oficines del Pabilló Regi del Parc, la Junta Directiva de l'Exposició Internacional d'Industries Elèctriques i ses aplicacions.

—Assamblea de carreters a la Casa del Poble. A les nou de la nit.

—Reunió dels obrers curtidors, a les nou del vespre, a l'Agrupació Obrera del Clot.

—Conferencia del senyor Gordón a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. A dos quarts de quatre de la tarde.

▲ Seguint el cicle de lectures comentades que'l «C. F. N. Llibertat» de Sant Gervasi (Plaça Mañé i Flaquer, núm. 1) dóna en són hostatge social, dissabte dia 28, a les dèu del vespre, el jove Josep Vilà farà alguns comentaris sobre «L'Atlàntida», del gran Verdaguer.

10 CENTS. LECTURA POPULAR 10 CENTS
La Ruta Abandonada.
Prudenci Bertrana

▲ El Montepío de Nostra Senyora de Ribera, prega als seus associats es serveixin concorrer a la Junta general que tindrà lloc el diumenge vinent dia primer de març a les onze del matí, en el local de la Plaça del Pi, núm. 3, primer.

▲ El prop vinent diumenge 1 de març a dos quarts de sis de la tarde, el repetit dissim advocat senyor M. Moragues Manzanares, director de la Borsa del Treball de la Diputació, donarà una interessant conferencia sobre «Borses del Treball» en la Federació Sindical d'Obrers, carrer Comtal, 15, pral. L'acte serà públic.

▲ El prop vinent diumenge dia primer de març, la Secció de Fotografía del Centre Excursionista de Catalunya, farà una excursió a Garraf i Sitges.

Els excursionistes es reunirán al baixador del Passeig de Gracia per a sortir amb el tren de les 5'39 del matí. Es tornarà al vespre.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

▲ L'Academia de Ciencies i Arts celebrarà sessió pública extraordinaria el diumenge dia primer de març a les sis de la tarde, per a la recepció de l'acadèmic electe senyor don Manuel Rodriguez Codolà, qui llegirà la Memoria prescrita pel reglament, en la qual desenrollarà el tema següent: «Valor decoratiu de l'escultura» contestànt-li l'acadèmic de número senyor don Antoni García Llansó.

▲ El jutjat de l'Oest ha instruit durant la darrera guarda 15 diligencies, ingressant en els calaboços cinc detinguts.

▲ El president de l'Audiencia ha sigut visitat pel seu confrare de Girona i pel secretari de la nostra Diputació, senyor Homs.

▲ Després d'actives diligencies, el jutjat del Nord, ha vingut en coneixement de l'autor i demés circumstancies de l'homicidi de Camil Piqué, ocorregut fal algun temps a la barriada de Sant Andreu.

▲ Ha sigut denunciat un follet que porta per títol «Academia de mujeres».

Instrueix diligencies el jutjat de l'Universitat.

▲ Han ingressat a la presó Teresa Estert, Antonia Mut, Rosa Mestres i Josep Lleixà, amic d'una d'aquèlles, els quals foren detinguts per expendició de billets falsos del Banc d'Espanya.

Sembla que una de les dites dònes entregava a les demés billets falsos de 50 pessetes per a que'ls posés a la circulació.

A jutjar pels billets ocupats, i que han sigut ajuntats al sumari, és fàcil distingirlos dels llegítims, principalment per lo tosc del gravat, i molt especialment perquè en la part superior de la figura hi dominen els colors blau i grog, d'una manera molt pronunciades.

INFORMACIO DE FORA

PER TELEGRAF
TELEFON I CORREU

ESPANYA

Madrid 26, de 9 matí a 12 nit

De Palau

El rei, acompanyat del marquès de Viana, ha passat la tarde en el «polo» de la Casa de Camp.

—Per aqueixa possessió ha passejat la reina, amb l'infanta Beatriu, en automòbil.

—Demà, en el correu de Galicia, arribarà a Madrid el princep Jordi d'Anglaterra, cosí de la reina Victoria.

Es oficial de l'armada anglesa i es troba en un dels vaixells de la esquadra fondejada a Vigo.

—A les set de la terde han estat el rei i la reina Cristina a casa de la marquesá de Aguilar de Campóo, per a donar-li el pésam per la mort del seu espòs, majordom major que fou de l'augusta senyora.

Consell a Palau

Parla En Dato

Avui, com dijous, s'ha celebrat a Palau Consell de ministres, baix la presidencia del rei.

El senyor Dato, en el discurs informatiu que ha pronunciat, ha donat compte al rei de les noticies rebudes de Cuenca i Valencia.

En aquesta última població les coses presenten avui millor aspecte, sengons manifesta el governador.

Circulen normalment els tamvíes.

La força pública ha dissolt alguns grupus de joves que abalotaven i ha practicat varies detencions.

No s'ha pensat per ningú en sospendre les garanties constitucionals, ni en declarar l'estat de guerra, com ha afirmat algún periòdic.

El Govern confía en que's restablirà aviat la normalitat.

Després el senyor Dato ha donat compte al rei del conveni de «modus vivendi» amb Italia.

Al parlar de qûestions de política interior, s'ha referit a l'aspecte general que ofereix la lluita electoral, dient, respecte a Madrid, que el Govern ha atès, per a formar la candidatura, les forces polítiques que tenen organització per a la lluita electoral.

Després s'ha referit a política exterior i finalment ha anunciat al rei que en son dia posarà a la firma regia el Decret nomenant al general Azcàrraga president del Senat, i recomanarà a la majoría del Congrés la candidatura del senyor Gonzàlez Besada, per a ocupar la presidencia de dita Cambra.

Després del Consell el rei ha firmat varis Decrets de Guerra i Marina sobre assumptes de tràmit i altres de Governació, relatius a ascensos reglamentaris de Correus i Telègrafs.

També ha firmat el nomenament de don Pere Seoane per a la Direcció general de Propietats.

Contestant a preguntes dels periodistes, ha manifestat el senyor Dato que la reunió de les majóries parlamentaríes se celebraràn dos o tres dies abans de l'obertura de Corts, en el Senat, per no tenir local capaç per això en l'edifici on està instal-lada la Presidencia del Consell.

L'acte s'ajustarà a les pràctiques que són de costum.

La circular del Suprem

La circular que'l fiscal del Tribunal Suprem ha dirigit als fiscals de totes les audiencies i de la qual ja'n donavem compte ahir, està redactada en la forma següent: «25 de febrer de 1914.

El número 1 de l'article 69 en relació amb el 67 de la vigent llei electoral castiga com delicte de compra de vots, que constitueix un dels medis més eficaços per a falsejar la veritat electoral, per la puresa de la qual estem obligats a vetllar, com fidels guardadors de la llei.

En aquest sentit, doncs, encaireixo a V. S. que en quants fets d'aquesta naturalesa puguin ocòrrer en demarcacions de aqueixa audiencia, cuidi V. S. amb el més exquisit zel, després de la seva comprovació, de que's procedeix ràpida i enérgicament pels jutges instructors, interposant per a això quantes accions siguin necessaries, donant-me'n l'oportú compte de tot sumari que s'instrueixi.

D'haver rebut el present donguim V. S. a l'acte avís telegràfic.

En La Cierva

Un telegrama de Cadiç diu que el senyor Lacierva ha desistit de presentar candidatura per aquella capital.

Els successos de Valencia

El ministre de la Governació ha manifestat que'l governador de Valencia li ha donat compte de que la situació millora.

Grupus de xicots han recorregut els carrers llençant algunes pedres, havent sigut dissolt per la guarda civil, efectuant-se algunes detencions.

Les exempcions als Sindicats Agrícoles

El senyor Elías de Molins ha celebrat una conferencia amb el ministre d'Hisenda sobre'l compliment de les exempcions establertes per la llei de Sindicats.

El senyor Bugallal ha fet les següents interessants declaracions:

Que estúdia el problema de la subsistencia de les exempcions otorgades per la llei de 1906 als Sindicats Agrícoles, algunes de les quals s'han suposat derogades per haver-se reformat els tributs de quals exempcions se tracta sense fer cap salvetat, en favor dels Sindicats, i afegeix el ministre que ha manat instruir expedient, havent escoltat ja a la Direcció de lo Contenciós i es proposa tot seguit escoltar al Consell d'Estat, per no convèncè'l les raons en que s'ha apoiat fins ara la opinió contraria a dites exempcions.

El senyor Elías de Molins ha tret el convenciment de que'l ministre d'Hisenda és en absolut partidari de que segueixin les exempcions de l'impost del timbre i dels drets reials a favor dels Sindicats Agrícoles, que segueixin en vigor per la llei de 1906, per quant no ha sigut especialment derogada, i creu que en aquest sentit se dictaràn les oportunes disposicions.

El senyor Elías de Molins ha conferenciat també amb el ministre d'Hisenda apoiant una instancia de la Cambra Agrícola de Tarragona en la que se sol-licita l'exempció de la contribució industrial per les vendes de fruits i productes de cullita, propia, pagada la contribució territorial, eu igual forma que fou concedida als exportadors de fruites fresques, hortalices, llegums i flors, amb el criteri de que el agricultor que exporta i vèn la fruita i productes de cullita propia, no actúa com industrial i sí com agricultor; que per consegûent no estàn alterades les circumstancies per ser els fruits frescos o secs.

El senyor Bugallal s'ha mostrat en principi propici a otorgar dita concessió, per ser el seu criteri donar tota mena de facilitats als agricultors en la «Flor de oro»; quint, «Capricho»; sisè, venda dels seus productes.

S'ha reservat estudiar l'assumpte amb la deguda detenció i resoldre'l en justicia.

Presa de possessió

Aquest matí ha près possessió de la Direcció general de propietats don Pere Seoane.

Li ha donada el sub-director i entre ambdós senyors s'han creuat frases de gran afecte.

La Junta Central del Cens

En el Congrés s'ha reunit a última hora de la tarde la Junta Central del Cens per a examinar un gran número de preguntes que existien pendents sobre la constitució de Juntes provincials del Cens.

L'Estatut de la Mancomunitat

Un dels ministres amb el qui hem partat ens ha dit que el Consell no ha arribat a ocupar-se de l'Estatut de la Mancomunitat Catalana.

"El Debate,,

«El Debate» publica unes manifestacions que un dels seus redactors ha recullit dels senyors Sànchez de Toca i Calbetón.

Aquest es mostra partidari del ferrocarril directe a Valencia i el senyor Sànchez de Toca troba més pràctic i ventatjós a les dues poblacions el traçat de Utiel a Cuenca.

El senyor Calbetón recorda que, d'acord amb el senyor Canalejas, essent ell ministre de Foment, preparà les bases del projecte i reuní als directors de les companyíes i els presentà el projecte per a son estudi corresponent.

El senyor Sànchez de Toca ha parlat tambe en política, negant que apoi al Govern. La seva actitut diu que és de tots coneguda.

—¿I vostè creu en l'actuació del senyor Maura com a quefe de un gran partit de les dretes? li ha preguntat el periodista.

—Temps ha de passar i no poques coses graves tindràn que succeir per a que això ocorri. Al meu judici, i encara que això sembli una paradoxa, el senyor Maura té i tindrà políticament molta més força estant sol que acompanyat.

De Valencia

Valencia. — Reunida la Junta gestora del ferrocarril directe a Madrid, comptant amb la seguretat d'obtenir el 5 per 100 d'interès per al capital invertit en les obres de dita linia, ha acordat presentar un projecte, aprovant el traçat que's considera més ventatjós.

Vaga de miners

Huelva (oficial). — El quefe de la guarda civil de la mina Pedrosa, diu lo següent:

Durant el dia d'avui s'han presentat al director de la mina 75 miners amb propòsit de treballar. Han sigut admesos.

Els delegats de la Societat ferroviaria s'han ausentat de la mina, pretextant treure fondos d'altres mines, i com que els obrers porten dos dies sense rebre aussilis l'ànim de la major part és tornar al treball, on seràn admesos per rigurosa antiguitat en l'establiment per tenir que sospendre algún personal.

La tranquilitat és completa.

De Portugal.—El conflicte ferroviari

El ministre de la Governació al rebre als periodistes confirmà les noticies que'ns havía donat el senyor Datò, ens facilità nota dels decrets del seu departament que havía firmat el rei, dels que després darem compte, i un telegrama del governador de Huelva dient que a la mina «Poderosa» es presentaren al director 75 obrers desitjant treballar i siguent admesos. que'ls delegats de les societats ferroviaries s'han ausentat de dita mina amb el pretex de recullir fondos en altra i com que'ls obrers porten dos díes sense rebre aussilis, l'ànim de la major part és tornar al treball, on seràn admesos per rigurosa antiguitat.

En les mines reina tranquilitat. Els vaguistes són en número de 200.

Un viatjer arribar de Lisboa explica les següents noticies de la vaga de ferroviaris a Portugal:

Quant un tren ràpid que sortí de Madrid a Lisboa, entraba en un túnel, aprop de la ciutat, esplotaren dues bombes, fent una en el pit a un inspector de via i obras de la companyía portuguesa.

Els viatjers solament sofriren el sust consegûent.

Han descarrilat varis trens per haver tallat la via els vaguistes. Un tren de marcaderíes que portava vi descarrilà havent perdut per complert el genre.

Els trens circulen amb grans precaucions. Varies línies estàn interceptades. En algunes s'ha suspès per complert le circulació.

Els trens de viatjers tenen que donar una gran volta per altra linia.

Quant el viatjer que dona aquestes noticies sortí de Lisboa, la situació era la que deixa apuntada, però es temía que de continuar així les coses hi hauràn greus desordres i es registraràn importants actes de sabotage.

Estàn per a reparar molts desperfectes ocasionals en les linies pels vaguistes.

Quant el viatjer sortí cap a Madrid se deia que'ls vaguistes havíen tallat un pont, però la noticia no estava encara confirmada.

Telèfon per carreteres

Un dels decrets que ha firmat avui el rei, és el quin estableix comunicacions telefòniques per carreteres, utilitzant els serveis dels peons caminers. Porta un preàmbul que explica les ventatges del servei en consonancia amb les exigencies de la vida moderna.

Hi ha el propòsit d'extendre els serveis a totes les carreteres.

El Govern desitjaría establir-les en totes, però falta consignació en el presupost y això impideix de fer-ho.

S'anirà implantant a mida que's disposi dels recursos necessaris.

Per a iniciar-lo es donarà la preferencia a la carretera de Madrid a França, per Bugos i Santander, amb objecte d'utilitzar els pals mateixos, per a establir la comunicació telefònica directa Madrid, San Sebastiàn, Santander, sense tenir que recòrrer a la Companyía Peninsular de Telèfons i en condició a ésser la de França una de les carreteres més concorregudes per nacionals i estrangers.

Amb el material que hi ha en els magatzems de la Direcció General n'hi ha suficient per a extendre la línia de Madrid a Aranda de Duero, que es construirà per administració i el restant, de Aranda a Irún i de Burgos a Santander es construirà per subasta.

La part dispositiva autoritza al ministre per a contractar la subasta de dits troços.

L'import de les obres es pagarà amb càrrec al crèdit d'un mil-lió de pessetes concedit per la llei de 14 de Desembre de 1912.

El Congrés Hispano-Marroquí

S'ha aplaçat el Congrés Hipano-Marroquí que devia celebrar-se a Sevilla.

Lo del ferrocarril a Utiel

Cuenca. — La Junta de Defensa segueix reunida.

Ha rebut l'adhesió dels pobles interessats en el plet.

Avui han deixat de treballar els lletrats i procuradors i s'han presentat les darreres baixes de la contribució industrial.

El president del Consell ha telegrafiat demanant que anés a Madrid una comissió. Se li ha contestat negativament.

El president del Congrés, senyor Villanueva, ha enviat el següent telegrama:

«Corresponc a l'afectuós salut de Cuenca, els drets de la qual clamen contra l'inic abandó dels poders públics que s'obligaren a inscroure'ls en la llei complementaria, l'execució de la qual es sospèn ara contra tota justicia i per febleses llamentables davant de maneigs prou coneguts que mai deuen confondre's amb els veritables interessos de la provincia, el nom de la qual s'invoca, perquè és inconcebible que ella aspiri a fundar la seva prosperitat sobre l'agena ruina i contra la provincia germana més pobre i desvalguda. Faig fervents vots per a que Cuenca alcanci justicia.»

D'Alacant

Alacant. — S'assegura que la guarda civil ha detingut aquesta matinada, a Benimasen, a l'autor del crim comès darrerament al poble de Manuel.

De Mahó

Mahó. — Ha crescut novament el temporal, essent imponent l'estat del mar.

El vapor correu «Isla de Menorca» ha sospès la seva sortida.

De Palma

Palma. — El vapor correu «Balear» ajorna fins a demà la seva sortida per a aquesta, a causa del temporal regnant.

Els successos de Valencia

Segueix el conflicte.—Més càrregues i detencions.—Bàndol de l'alcalde

Valencia. — Aquest matí, a l'igual que ahir, han permanescut tancats els comerços.

A primera hora començaren a circular tramvíes custodiats per forces de la guarda civil, però a les 8 del matí, nombrosos grupus s'oposaren a que circulessin, quedant sospès el servei.

En els carrers de Sant Vicens i de la Pau la guarda civil que patrullava custodiant els tramvíes, donà varies càrregues, resultant varis ferits, d'ells un d'alguna importancia, que fou curat a l'Hopital.

Els restants, que fugiren, s'han curat indubtablement, en ses cases particulars.

Durant tot el dia la policía ha practicat moltes detencions.

Els detinguts foren posats a disposició del governador, qui ordenà que fossin entregats al jutjat d'instrucció, acusats del delicte de sedició.

A les onze del matí el governador civil conferencià amb el director de tramvíes per a que aquests reanudessin el servei.

El director manifestà al governador que careixía de personal per a això i que sols sortiren els combois de luxe que fan el recorregut fins al Cabanyal.

Els tramvíes anaven custodiats per seccions de la guarda civil de cavallería i dintre dels cotxes hi anaven pelotons del mateix còs, d'infantería.

Al posar-se novament en circulació els tramvíes s'originaren protestes.

La guarda civil donà noves càrregues, resultant alguns contusos. Es practicaren varies detencions.

A migdía, sens dubte perquè els revoltosos es retiraren a dinar, la ciutat recobrà un aspecte més tranquilitzador.

La guarda civil no consentía la formació de grupus en els carrers cèntrics, ni que ningú estés parat, obligant als tranzeunts a circular, a cops de culata.

La Cambra Oficial de la Propietat Urbana s'ha reunit aquest matí i ha acordat separar-se del Comitè de vaga. Ha visitat al governador civil per a oferir-li son apoiament, per al manteniment de l'ordre públic.

El Comitè de vaga quedà dissolt anit.

L'alcalde ha publicat un bàndol disposant que'ls venedors de mercats que deixin d'entrar demà a ocupar els séus llocs, perden el dret als mateixos.

Aiximateix ha disposat que demà se sacrifiqui en els escorxadors, valentse de caps de bestiar que facilitats pels abasteixedors seràn sacrificats per empleats de l'Ajuntament, a fi de que la capital quedi assortida.

Avui s'han vist els mercats completament deserts.

Aquesta tarde regna relativa tranquilitat, a pesar de lo qual tots els establiments permaneixen tancats i la guarda civil patrulla pels carrers.

Per les rondes de la ciutat circulen seccions de cavallería de Victoria Eugenia, amb el propòsit d'apoiar el dret dels hortolans, que volen entrar en la ciutat amb verdures.

El governador civil confía en que'l conflicte quedarà en breu satisfactoriament resolt.

S'esperen amb ansietat noticies de Madrid.

CATALUNYA

(Per correu)

Mataró

Per l'Ajuntament ha estat aprovada una proposició de que no serà atesa cap petició de quantitats que no sigui consignada en els pressupostos.

En virtut de la mateixa, ha denegat la subvenció de 300 pessetes que sol-licitava l'Ateneu Obrer, per a fer-se representar en el viatge instructiu que organitza l'Ateneu Enciclopèdic Popular de Barcelona.

—L'Orfeó Mataroní està assatjant una hermosa obra composta per l'aplaudit mestre En Joaquim Casadó, fill d'aquesta ciutat.

—La companyía dramàtica catalanà que actúa en el teatre Euterpe. ha obtingut un sorollós èxit representant la famosa obra de l'Adrià Gual, «Misteri de Dolor».

Badalona

Ahir ocorregué una llamentable desgracia a l'estació del poble de Mongat.

Al baixar el veí de la nostra ciutat, Joan Lloveras del tren ascendent ho feu amb tanta desgracia que l'altre tren que descendía l'agafà deixant-lo mort quasi instantàniament.

Com ja hem dit el Lloveras, era veí de Badalona i tenia 26 anys.

(Per telègraf)

De Reus

L'escriptura entre'l gerent de la Societat Anònima «Aigües de Reus» i l'alcalde senyor Ambròs, s'ha firmat a les 11'45 al saló de l'Alcaldía.

Ha presentat un escriptor de protesta el regidor síndic senyor Porta acompanyat del notari Loperena, que havía sigut requerit.

Davant de la Casa Consistorial hi ha hagut tot el matí un aplec de més de 200 persones. Hi ha hagut tranquilitat. Als porxos de la plaça hi havía tota la policía governativa i tots els guardes municipal als baixos de la Casa Consistorial.

ESTRANGER

França

París. — A la Cambra dels diputats se discuteix el projecte de llei assegurant el retir als obrers minaires.

M. Jaurés exposa la seva opinió de que cal votar el projecte actual que assegura als minaires un retir mínim de 600 fracs.

Demana als minaires vaguistes que acceptin aquestes ventatges immediates i adverteix que aviat obtindràn fàcilment un retir de 720 fracs.

Se dona per closa la discussió general.

El ministre del Treball promet demanar al Senat que faci extensius els beneficis d'aquesta llei als obrers de les pedreres i de les mines metal-lúrgiques.

En votació ordinaria és rebutjada una esmena, cobatuda pel ministre, encaminada a fixar en 730 francs el mínimum del retir.

Seguidament, per unanimitat de 549 votants, és aprovada la totalitat del projecte de llei creant la caixa autònoma de retirs als obrers minaires.

—Ha mort M. Prevet, ex-senador i director de «Le Petit Journal».

Alsacia

Metz. — S'ha verificat un desafiu entre'ls tinents d'infantería Delvalette de Saint Jorge i Haage, per injuries greus

El tinent Haage ha resultat mort.

Italia

París. — «L'Echo de París» publica un despatx de Roma dient que'l consistori públic tindrà lloc a darrers de maig o primers de juny, tenint en compte que la temperatura segueix molt freda i per a evitar que'l Papa sofreixi un refredament.

L'estat de salut del cardenal Kopp inspira vives inquietuts.

L'enquesta sobre la suposada desaparició del testament del cardenal Rampolla no ha provat rès. En sa consequència tindrà força legal el primer testament.

Brasil

Río Janeiro. — Segueixen els desordres a l'interior de l'Estat de Pará:

Segons els diaris, prop de la ciutat de Miguel Calmon s'ha lliurat un important combat en que les tropes regulars, que han tingut 15 morts, han dispersat als rebels, els quals han abandonat un centenar de morts.

Mèxic

Washington. — El contingent de 800 homes d'infanteria de Marina, de que està dotada la divisió naval dels Estats Units en aigües de Mèxic serà augmentat en 300 homes.

El cònsol anglès a Galveston, acompanyat d'un parent d'En Benton, i un metge militar nord-americà, marxarà demá cap a El Paso, per a examinar el cadavre d'En Benton.

El general Villa exigeix que l'operació es faci a mitja nit.

Anglaterra

Londres. — A la Cambra dels Comuns, el ministre de la Guerra presenta un projecte demanant un crèdit suplementari de 196.000 lliures esterlines.

Diu que's tracta del sosteniment de les tropes indies a la Xina fins el mes d'abril.

Respecte dels hidro-aeroplans, afirma que Anglaterra en té més que totes les altres nacions. Actualment posseeix Anglaterra 113 aeroplans nous i n'ha reformat 52 dels antics models.

Els aviadors militars han recorregut 100.000 milles sense haver tingut un sol accident.

Es necessari que l'exèrcit posseeixi 250 aeroplans.

Els aeroplans duren dos anys. L'industria britànica pot atendre a totes les necessitats, respecte d'aeroplans i respecte de motors.

La velocitat mitja dels aeroplans anglesos és de 66 milles per hora.

Tot l'exèrcit modern sense aeroplans és exèrcit vençut.

L'exèrcit britànic, que numèricament és feble, ha de tenir més aeroplans que els de les altres nacions.

Alemanya

Berlín. — El príncep de Wied, rei de Albania, va marxar anit cap a Sánt Petersburg.

—En una fàbrica d'anilina del barri de Rumsmelsburg ha ocorregut una formidable explosió.

Van retirats 12 morts i 8 ferits greus.

Les runes de la fàbrica s'han incendiat, lo qual fa molt difícil els treballs de salvament.

DEL MARROC

En Lyautey

El general Lyautey conferenciarà amb el rei d'Espanya i el Govern sobre la política que hagi de desenrotllar la Comandancía general de Melilla quan dins d'algunes setmanes emprenguin les tropes franceses de l'Algeria l'avenç cap a Tazza.

Temporals a Tetuàn

De Tetuàn comunica el comandant general, amb data d'ahir, que'l temporal regnant de pluja i vent ha ocasionat varis desperfectes, essent els més importants els següents:

Les cotxeres de la secció d'automòbils han sofert danys de consideració.

En el blockaus de Silla s'ha enderrocat la coberta i esquerdat un mur.

El desbordament del riu Martín amenaça destruir el blockaus del Pont.

A l'alcaçaba s'ha enfonsat la part alta de l'edifici i dos ponts que condueixen al reducte d'Isarduy se'ls ha endut la riuada.

Agressió

Tetuán. — Sabedors els moros de les destroces que'l temporal ha causat en el blockaus de l'entrada del barranc de Ben-Karrich, l'han atacat aquesta mtinádá.

La petita guarnició, manada per un oficial, s'ha replegat cap a Mogote, sostenint viu foc amb l'enemic. Aquest ha atacat Mogote.

Els atacants, en gran nombre, eren mantinguts a ratlla pel foc de fusellería i per la batería de Loma Amarilla.

Del campament principal han sortit forces de caçadors de Llerena i Arapiles, cavallería i artillería.

Per l'estat dels camins la marxa és penosa. arribant l'infantería a l'alturá de Mogote, i contenint a la harka enemiga.

El general Marina ha sortit al camp, dirigint les operacions:

Detalls d'un tiroteig

Tetuán. — En el tiroteig d'ahir hi va haver tres ferits lleus del regiment de Mallorca.

Han sigut portats en un convoi a Tetuán.

Darrera hora

Madrid, 27 de 1 a 3 matinada

Successos a Lisboa

A primera hora de la tarde circularen rumors que acusaven gravetat sobre la situació de Lisboa.

En el ministeri d'Estat s'ha rebut un telegrama amb quatre hores de retràs, dient, que a la matinada esplotaren dos bombes a l'estació central, causant grans destroces.

Les tropes han donat algunes càrregues en el carrer.

Hi há alguns ferits.

S'han fet varies detencions.

De Badajoz comuniquen també noticies molt greus.

Diu que a l'estació de Lisboa s'ha fet un acte de «sabotage». Ha descarrilat un tren i han sigut aixecats 300 metres de vía.

L'explossió de les dugues bombes a l'estació central s'ha confirmat.

S'ha detingut a l'espanyol Antoni Santos.

Des de les 4'30 es troba Madrid sense comunicació amb la capital portuguesa.

Els successos de Valencia

Lo situació empitjora. - Segueixen les càrregues i detencions. - Més ferits. - Altres detalls dels successos

Valencia. — Els nous detalls que hi ha de l'agitació, diuen que'l moviment és revolucionari i polític. Es creu per alguns que ha devingut anarquista.

Els incidents segueixen essent innombrables.

En el carrer de Sant Agustí un grupu volgué fer tancar unes botigues, destroçant tots els vidres.

Els civils donaren algunes càrregues, que ocasionaren quatre ferits.

L'esquadró de Victoria Eugenia, en el carrer de Cuarte, rebe un apedregament formidable. Donà una càrrega que donà per resultat la detenció d'onze revoltosos.

Tambè ès registraren sis ferits més.

Es confirma que'l comitè directiu de la vaga ha visitat al governador, manifestántli que s'ha disolt.

A la plaça dels Caixers, un grupu donà crits subversius. Les forces d'infantería que ocupaven les aceres i la guarda civil situades al mig, donaren una càrrega, fent-se vint detencions més i caient vuit ferits.

En el carrer de la Borsería un grupu de quaranta individus fugint d'una càrrega assaltà una casa. La guardá civil tingué de desallotjar-la a la baioneta.

De resultes d'aquest succés, hi hà 15 detinguts i 4 ferits.

En el carrer de les Barques també s'han donat càrregues que han ocasionat cinc ferits.

Els confiters, cafeters, hotelers i els ultramarins s'han donat de baixa de la contribució.

En els quarters es sacrifiquen caps de bestiar, per a proveir la ciutat de carn.

L'alcalde ha comunicat als hortelans que si no acudeixen demà a la plaça perdràn els séus llocs.

S'han donat més càrregues i s'han efectuat noves detencions en el carrer de Sant Francesc.

En el de Gavín la guarda civil sigué apedregada i donà un toc d'atenció, Desseguida apuntà els mausers al públic, que es dispersà.

Conferencia

El comte de Romanones ha conferenciat amb el senyor Villanueva.

Fent-se il·lusions

Les noticies que's tenen a Governació dels successos de Valencia són satisfactories.

En Villanueva

El senyor Villanueva anirà el dissabte a Logroño.

Ha dit que no farà cap discurs.

Després ha manifestat que les primeres sessions del Congrés seràn borrascoses.

El Govern no podrà resistir el debat polític. La majoría no serà disciplinada, perquè el govern viu amb poca autoritat i influencia.

L'"Infanta Isabel,,

Càdiz. — Ha arribat el vapor «Infanta Isabel» portant a bordo 1,200 viatgers, entre el's María Gómez, artista i al filàntrop Francesc Chiquirrin, fundador de les escoles «Bastàn» de Nabarra.

Del Ferrol

Ferrol. — Ha produit satisfacció la noticia de que el pròxim congrès naval es celebrarà aquí.

—Aviat es fundarà en aquesta ciutat una escola d'Aviació.

De Ciudad Real

Ciudad Real. — Ha arribat En Gasset.

—La guarda civil ha practicat un registre a casa d'un factor de l'estació perseguint a l'autor de robaments comesos en la mateixa.

S'ha trobat al factor casant-se, i el registre no ha donat resultat.

De Cuenca

Cuenca. — Ha arribat la comissió de diputats, de retorn de Madrid

Demà es celebrarà una manifestació, havent-se adoptat precaucions.

De Catalunya

Vilanova i Geltrú

Demà divendres, a les nou de la nit, es celebrarà en el teatre del Bosc de Vilanova i Geltrú, un miting electoral en pro de la candidatura d'En Jaume Brossa.

Hi pendràn part els següents oradors: Cabús, Mallafré, Sunyer, Simó Bofarull, Oriol Martorell, Danyans, Barber i el candidat.

De Portbou

Els agents de la Duana continúen sense rebre resposta del ministre de Hisenda.

El director general demana datos, però és impossible concretar-los per ésser molts i variats.

Sembla que hi ha un acord de molestar al Comerç de Catalunya, i no enviaràn de Madrid cap persona autoritzada per a depurar responsabilitats, i, així, continuaràn els agents sense despatxar, quedant el conflicte pendent.

De Barcelona

La candidatura de Coalició Republicana

Tenint en compte les diverses peticions que ha rebut la Junta Municipal de l'U. F. N. R. i altes raons de conveniencia política que li han estat exposades, aquesta ha acordat per unanimitat extendre la coalició amb els radicals a Barcelona, acceptant l'invitació que en tal sentit li ha fet la representació d'aquell partit.

La candidatura que la Junta de Defensa Republicana presenta al cos electoral de Barcelona, és la següent: Pere Corominas i Santiago Estapé, per l'U. F. N. R.; i Alexandre Lerroux, Armengol Giner de los Ríos i Emilià Iglesias, pel partit radical.

La presentació dels candidats de la U. F. N. R. tindrà lloc demà dissabte, a les dèu del vespre, en la sala d'actes del C. N. R., parlant-hi els senyors Mer i Güell, Rius i Rius, Valentí i Camp i els candidats senyors Corominas i Estapé. La dels del partit radical tindrà efecte els mateixos dia i hora, en la Unió Radical Gracienca, carrer d'En Salmerón, 37.

S'està organitzant un acte grandiós per al diumenge vinent. Oportunament en donarem detalls.

Hi hà gran espectació per a escoltar el discurs que En Corominas ha anunciat fer en el C. N. R. del carrer de Pelai, car l'il-lustre «leader» de l'U. F. N. R. se proposa rebatre per complet l'argumentació feta en contra del pacte de coalició i exposar les raons fonamentals d'al a trascendencia patriòtica i republicana que han imposat la coalició radical-nacionalistà á Catalunya.

Igualment hi hà interès vivíssim pel discurs que En Carner pronunciarà en el miting gros del diumenge vinent, explicant les altes consideracions que han produit la seva actitut ferma i resoludament favorable a la coalició republicana.

* * *

L'Assamblea del Partit Radical ha acordat per unanimitat anar a la lluitá electoral coaligat amb el partit d'U. F. N. R.

El primer miting de coalició

Ahir al vespre va tenir lloc en l'U. F. N. R. del districte segón el primer acte de propaganda en pro de la coalició nacionalista radical.

Omplenava l'espaiosa sala de la nostra entitat nombrosa i entusiasta concorrencia que aplaudí els eloqûents discursos dels oradors.

Parlaren ademés del president de la societat, senyor Cortadellas, els companys Francisco Bonet, Jaume Vinyals, Casimir Giralt, R. Martínez Gras, i Ribera i Rovira que glosaren amb xardorosa paraula els propòsits de la coalició.

En nom dels radicals parlaren els senyors Reig i Pich (R.), que foren també entusiastament aplaudits per les importants manifestacions autonomistes i per les afectuoses demostracions de confraternitat republicana que feren en els séus discursos.

El primer acte celebrat a Barcelona es pot ben dir que fou ja un anunci de la victoria que s'apropa per a la coalició.

La concorrencia composta de ciutadans dels dos partits sortí complascudíssima de la cordialitat i entusiasme amb que havía transcorregut l'acte.

La seva importancia mereixería una resenya més extensa, però l'hora avançada a que acabà ens priva de fer-ho.

DIVERSIONS PUBLIQUES

Teatres

Gran Teatre del Liceu

Darrers dies d'abonament a la temporada de Quaresma. Companyía Italiana d'ópera còmica Scognamiglio Caramba. Inauguració el 28 de febrer amb l'ópera d'En F. LEHAR **EVA**

TEATRE CATALÀ ROMEA

Avui, moda, «Los chorros del oro» i «Lo cursi».

Teatre Tívoli

Companyía de sarçuela dirigida per don F. Perez Cabrero i don J. R. Torres. Diumenge, tarde, a dos quarts de quatre, Nit a un quart de deu. Extraordinaries funcions. La sempre aplaudida opereta catalana d'En C. Colomer,

Ki-ki-ri-ki

i el viatge fantástic de gran espectacle en tres actes i 11 quadres,

De la terra al sol

posat en escena amb tota propietat, cós de ball de donya P. Pamies, i decorat exprofès del malhaurat don Francesc Soler i Rovirosa. Se despatxa a Comptaduría.

Butaca amb entrada 2 pessetes

Teatre de Novitats

Companyía de sarçuela i opereta espanyola dirigida pel primer actor Pep Bergés. Avui divendres, tarde, no hi ha funció per a donar lloc a l'assaig general «De España al cielo». Nit a un quart de deu. «Los monigotes». Estrena de al fantasía cómico-lírica en un acte i 5 quadres dels senyors Manel Fernàndez Palomero, música dels mestres Geroni Gimenez i Josep Padilla, «De España al cielo», amb assistencia dels autors. Vestuari exprés. Decorat nou del senyor Castells. La casa Orpheus ha donat galantment per a aquesta obra un gramofon modern. L'opereta en un acte i 4 quadres, de sorollós éxit, «Sueño de pierrot». Demá, tarde, gran matinée. «Los Quákeros». Nit: «Los monigotes», «De España al cielo», «Sueño de pierrot». Diumenge tarde i nit, grans i extraordinaries funcions. Tarde: «Los monigotes», «El tren de lujo», «De España al cielo», «Sueño de pierrot». Nit: «Los monigotes». «De España al cielo», «Sueño de pierrot». Se despatxa a Comptaduría. En estudi: «Maruxa», «El pretendiente», «El gran simpático».

Teatre Nou

Gran companyía de sarçuela i opereta de Joaquim Montero. Avui, divendres, tarde, no hi ha funció per a donar lloc als assaigs d'«Institut d'Apicultura». Nit a dos quarts de deu. Programa sens igual. Primer Exit extraordinari «Almanaque del Nuevo». Sis precioses bicicletes «Critzner» de la casa Puig de Abaria, exprofesses per a aquesta obra. Segón Exit magnífic «Para señoras solas». Tercer Exit excepcional «La Baldirona». Ovacions continues als senyors Guimerà i Morera. Demà dissabte, sens falta, estrena de la sarçuela en un acte, «Institut de apicultura». lletra dels germans Corominas, música del mestre Montserrat Ayarbe.

Gran Teatre Espanyol

COMPANYIA CATALANA

INAUGURACIÓ, DEMÁ DISSABTE.

Estrena de la tragi-comedia en tres actes d'En J. Pous i Pagés

PATRIA

Decorat Moragas Alarma i O. Junyent.

TEATRE APOL

Avui divendres, descans. Demá dissabte, colossal programa. 2 obres, 2. El famós drama histórìc en 7 actes i 15 quadres,

Giordano Bruno

(martre de la llibertat del pensament), i el drama en tres actes

La monja enterrada en vida

Cines

Grancine saló Doré

Avui divendres hermós programa de pel·lícoles i

5 colossals atraccions, 5

Los Vendetti

jongleurs moderns.

Germans Cámara

jongleurs amb els seus jócs icaris.

Trio Valery

clowns saltadors parodistes.

La Guerrerito

amb els seus balls i cançonetes. Ovacions continues a la notable cançonetista

Zina Desmet

Demá, reaparició dels notables «Germans Palacios».

Restablerta ja de la seva greu malaltía, aviat reapareixerà l'hermosa

Paquita Escribano

Concerts

Palau de la Música Catalana

SALA D'AUDICIONS INTIMES

Diumenge 1 març a dos quarts de cinc, tarde, CONCERT R. VILACLARA (violoncelista) **BLAINET** (pianista)

Localitats. Magatzem de música, Casa Dotesio, 1 i 3, Portal de l'Angel.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els díes tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer ordre

Sarçueles alegres. Continuament Grans Debuts

Varies

Grandiòs ball de "Piñata„

EN LA

BOHEMIA MODERNISTA

CASANOVAS, 3, 5 i 7

DEMÁ DISSABTE A LES 11 DE LA NIT

en el monstre saló envellit amb l'ornamentació de la casa Viñals, ont han tingut lloc darrerament els més famosos balls de disfreces que registren les anals carnavalesques, sens desmereixer dels anteriors, i com capvuitada de Carnaval, tindrá lloc el tan renomenat i tradicional ball de «Piñata», ont serán obsequiades, mitjantsant jurat competetent, amb valiosos i abundants premis a quantes disfreces de gust se presentin per nombroses que siguin. L'Empresa fa un abonament per a dos balls o sigui el de «Piñata» i «Micareme», els dos per 3 ptes.

FRONTO COMTAL

Gran éxit del jóc net. Gran partit extrordinari per a avui tarde a un quart de cinc.

ROJOS: Cazalis, Otegui.
BLAUS: Anacabe, Augel.
Entrada 1'50 pessetes.

Gran café de Novitats

MATCHES DE BILLAR

Avui divendres, 27, a les deu de la nit: HANDICAP A LA ROJA a 25 caramboles, prenent-hi part tots els senyors professors. 1 guanyador, 2 «placcés». Tots els dies partits al quadre. Tres bandes i a la roja. Apostes mútues, Diumenge, primer de març a les nou en punt de la nit

Sessions de fantasía

pel campió del món Y. Ribas.

Butlletí comercial

26 de febrer 1914

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper	Diner	Papa
Londres, 90 dies vista	.....	26'41	.....
— xec	26'81	.....	26'81
Paris, xec	6'35	.....	6'35
Madrid y plasses banca, a 8 d v.	.....	.....	6'30

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ Rambla del Mig, 22.

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	79'95	79'87
Alacants idem	95'85	95'85
Nords idem	95'90	95'85
Orenses idem	....	....
Colonials, idem	....	....
Andalusos, idem	....	....
Cotons N. D.	....	....
Catalanes	....	....

Borsí de la tarde

Interior, fi de mes pròxim	79'85	79'85
Alacants, idem	95'90	95'88
Nords, idem	95'88	95'90
Orenses, idem	....	....
Colonials idem	....	....
Andalusos, idem	....	....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	....	88'45
Cotons N. D.	....	....
Catalanes	....	....

Canvis de moneda

Alfons	8'90 p. %
Isabels	8'90
Unses	8'00
Or de quatre durus	5'80
Or de un y dos durus	4'90
Dollars	6'9
Lliures esterlines	26'50
Francs	5'09
Marcs	129'75

Plaça de Barcelona

Informacions: CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

COTONS

LIVERPOOL 26 febrer

	Anterior	Avui			
	Tanca	Obre	2ª	3ª	Tanca
Disponibles	7'05	....	....	7'05	....
Janer-Febrer	6'68	6'67	6'66	6'67	6'7
Febrer-Mars	6'67	....	....	....	6'7
Mars-Abril	6'67	6'66	6'66	6'66	6'7
Abril-Maig	6'63	....	....	....	6'6
Maig-Juny	6'63	6'61	6'62	6'62	6'6
Juny-Juliol	6'58	....	....	....	6'5
Juliol-Agost	6'53	6'52	6'52	6'53	6'5
Agost-Setembre	6'44	....	....	....	6'4
Setembre-Octubre	6'29	....	....	....	6'2
Octubre-Novembre	6'20	6'19	....	....	6'2
Novembre-Desembre	6'18	....	....	....	6'1
Desembre-Janer	6'15	....	....	....	6'1

NO HI HA TÓS
per perfidiosa que sigui i vingui d'on vingui
Que no's calmi instantaniament
amb l'ús de les
PASTILLES VALDA
Antisèptiques
REMEI MERAVELLÓS, INCOMPARABLE
per a la CURACIÓ RADICAL dels
Costipats, Refredats de Cap, Mals de Gola, Laringitis recents o inveterades, Bronquitis agudes o cròniques, Grippe, Influenza, Asma, Emfisema, etc.
FIXEU-VOS BÉ
DEMANEU, EXIGIU
en totes les Farmacies i Drogueries
La CAPSA de les VERITABLES
PASTILLES VALDA
portant damunt la tapa el nom
VALDA

Preus de suscripció:

Barcelona el mes	*1'00 Ptes.*
Espanya trimestre	*4'50 »*
Estranger	*9 »*

El : Poble : Català

Diari Federal Nacionalista Republicá

Butlletí de suscripció

Don ____________________

de ____________ *carrer* ____________ *núm.* ____

se suscriu per un trimestre començant el dia ____ *de* ____________

de 1913.

FIRMA

____

NOTA: Per a suscriure's enviar el present butlletí a l'Administració d'EL POBLE CATALÁ, acompanyant l'import de la suscripció en lliurança de fàcil cobrament.

Viatjant
d'edat 30 a 35 anys, preferible solter, parlant i escribint correctament espanyol, anglès i francès, coneixedor negocis exportació, es desitja per a viatjar continuament estranger i especialment ultramar. Escriure a V. B., Rambla del Centre, 37, anuncis. Inútil fer-ho sense referencies de primer ordre.

DINER en 1.ª hipoteca i sobre ... des de'l 3 per 100 anyal, ... tres, propietaris, industrials i comerciants ... pes de'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, ... indivises, i sobre gener, ... carruatges i tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mónica, 4. entressol.

MARIN — OPTIC

Gran assortit en gafes y lentes de cristall de roca de primera classe, a 6 PESSETES. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen amb exactitut y rapidesa els encàrregs dels senyors metges y oculistes. — Se garantisen els objectes.
ARCS, 3 (JUNT A LA PLASSA NOVA)

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 73, entressol, primera

Gramofons, discos i rotllos autopianos
COMPRA, CANVI i LLOGUER
New-Phono. Ample, 35-Barcelona
sucursal Plaça Trilla, 4, Gracia

El A. B. C. Hospital, 121
Màquines per a cosir, garantitzades
Des de 30 pessetes
Accessoris i reparacions

Esqueles mortuories se n'admeten fins a les dues de la matinada

URALITA ROVIRALTA
PERA TEULADES
ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demàninse mostres, Càtaleg y Pressupostos
ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS
Plassa Antoni López, número 15. principal. — Telèfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

Milers de curacions obtingudes amb els remeis de fama mundial
Tos-Refredats-"Tisis" Dolor - Reuma - Gota
Curació radical i segura prenent el **Terinhol**, 5 ptes. frasc Cura segura amb l'ús de la **Reumaticina**, 4 i 3 ptes.
ESTOMEC sá, COR content, usant la **Digestolina**, i parlareu així. -5 pessetes tubo
Punts de venda: Dr. Segalà, Rambla de les Flors, 4; Dr. Serra, Pelai 9; Vda. Alsina, Passatge del Crèdit, 4; Vicens Ferrer; Uriach; Dr. Andreu; Farmacia de la Creu, Escudellers, 75; Viladot; Vidal i Ribas, Sepúlveda, 170, etc.

¡FORA ULLS DE POLL Y DURICES!
Callívoro SARRET
Cura infal·lible 1'50 ptas.
Líquit vegetal per curar ferides
Tafia - Cura SARRET
1'50 ptes. frasc
Depòsit: Viuda ALSINA
— P. Crèdit, 4 —

Gran Empresa Funeraria
Societat Anónima
40 Sucursals amb telèfon a Barcelona i pobles agregats
Enterros desde'l mes sumptuós al mes modest; d'aquests desde 25 ptes.

Central: Rambla Catalunya, 29 - Teléfon 397
Tallers, fábrica y cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfon 2.691
Estufa de desinfecció, portàtil a domicili, única a Barcelona

VARILAXINA
El mes modern laxant
Es composa de cinc laxants vegetals diferents, ... d'acció equivalent. La seva acció es constant ... tica. El cós no s'hi acostuma. No produeix irritació
Dipósit: **A. Serra, Pelai, 9**